

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2017**

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΕΛ

ΤΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεμελιώνεται στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία.

751 MEPs

Τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο από τους αρχηγούς των κρατών ή κυβερνήσεών τους και στο Συμβούλιο από τις κυβερνήσεις τους, που είναι δημοκρατικά υπόλογοι είτε έναντι των εθνικών τους κοινοβουλίων, είτε έναντι των πολιτών τους.

Οι πολίτες εκπροσωπούνται άμεσα στο επίπεδο της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τα εθνικά κοινοβούλια συμβάλλουν ενεργά στην καλή λειτουργία της Ένωσης με το να...

...ενημερώνονται από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και να τους κοινοποιούνται τα σχέδια νομοθετικών πράξεων της ΕΕ.

...διασφαλίζουν την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας.

...συμμετέχουν στους μηχανισμούς αξιολόγησης στα πλαίσια του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, και να συμπράττουν στον πολιτικό έλεγχο της Ευροπολι και στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Eurojust.

...συμμετέχουν στις διαδικασίες αναθεώρησης των Συνθηκών της ΕΕ.

...ενημερώνονται σχετικά με τις αιτήσεις προσχώρησης στην ΕΕ.

...λαμβάνουν μέρος στη διακοινοβουλευτική συνεργασία μεταξύ εθνικών κοινοβουλίων και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια καθορίζουν από κοινού την οργάνωση και την προώθηση αποτελεσματικής και τακτικής διακοινοβουλευτικής συνεργασίας στο εσωτερικό της ΕΕ.

Διάσκεψη κοινοβουλευτικών οργάνων ειδικευμένων στις υποθέσεις της Ένωσης δύναται να υποβάλει οποιαδήποτε εισήγηση κρίνει σκόπιμη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Η διάσκεψη αυτή προωθεί επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ετήσια έκθεση 2017

**Σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών
κοινοβουλίων της ΕΕ**

Το παρόν έγγραφο εκδόθηκε από τη Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία αποτελεί τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Διευθύντρια: Katrin Ruhmann, katrin.ruhmann@europarl.europa.eu
Προϊστάμενος της Μονάδας Θεσμικής Συνεργασίας: Pekka Nurminen, pekka.nurminen@europarl.europa.eu

Προϊστάμενος της Μονάδας Νομοθετικού Διαλόγου: Jesús Gómez, jesus.gomez@europarl.europa.eu

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε από: Diana Ciuche, diana.ciuche@europarl.europa.eu

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε στις 27 Απριλίου 2018

relnatparl@ep.europa.eu
www.europarl.europa.eu/relnatparl

Όλες οι φωτογραφίες και οι εικόνες αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2018.

Η Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια συμβουλεύει τα πολιτικά όργανα, τους βουλευτές και τη Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της θεσμικής τους συνεργασίας και του νομοθετικού διαλόγου με τα εθνικά κοινοβούλια. Παρέχει στήριξη σε διακοινοβουλευτικές δραστηριότητες, συμβάλλει στην εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν τη διακοινοβουλευτική συνεργασία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και παρέχει εμπειρογνωμοσύνη σε όλο τον νομοθετικό κύκλο και τις λοιπές πολιτικές αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια ενεργεί ως κέντρο γνώσης με σκοπό την ενημέρωση σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια και παρέχει πληροφορίες στη διοίκηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με βέλτιστες πρακτικές που ακολουθούνται στα εθνικά κοινοβούλια. Εκπροσωπεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα διοικητικά δίκτυα διακοινοβουλευτικής συνεργασίας. Διαχειρίζεται τις σχέσεις με τους υπαλλήλους που εκπροσωπούν τα εθνικά κοινοβούλια στις Βρυξέλλες και διατηρεί στενούς δεσμούς με τις διοικήσεις τους.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2017

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος των αρμόδιων για τις σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια Αντιπροέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	7
1. Το πλαίσιο της έκθεσης	9
2. Βασικές εξελίξεις και τάσεις της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας	11
2.1 Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στη συζήτηση σχετικά με το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ	11
2.2 Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στη βελτίωση της επικοινωνίας με τους πολίτες για θέματα της ΕΕ	13
2.3 Το μέλλον της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα στις τρέχουσες παγκόσμιες αλλαγές	14
2.4 Μικτός κοινοβουλευτικός έλεγχος της Ευρώπης: πρόοδος σχετικά με πρακτικές ρυθμίσεις	16
2.5 Η εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης	17
2.6 Διακοινοβουλευτική συνεργασία σε θεσμικά θέματα	19
2.6.1 Διακοινοβουλευτική συνεργασία για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (CWP)	19
2.6.2 Διακοινοβουλευτική συνεργασία για τη διαφάνεια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ	20
2.6.3 Η εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια	20
3. Θεσμικά κοινοβουλευτικά όργανα	21
3.1 Η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (COSAC)	21
3.2 Οι ετήσιες και άτυπες Διασκέψεις των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ (EUSC)	23
4. Διακοινοβουλευτικός διάλογος	24
4.1 Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα και Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΔΚΔ ΣΟΣΔ)	24
4.2 Διακοινοβουλευτική συνεργασία για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας (ΔΚΔ ΚΕΠΠΑ/ΚΠΑΑ)	25
4.3 Διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών (ΔΣΕ) και άλλες διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις	26
4.4 Διμερείς επισκέψεις από εθνικά κοινοβούλια της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	28
5. Ο «μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης» και ο «άτυπος πολιτικός διάλογος» - Πρωτόκολλα αριθ. 1 και 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας	29
5.1 Μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης	29
5.2 Άτυπος πολιτικός διάλογος	31
5.3 Επανεξέταση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας	32
6. Εργαλεία για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη δικτύωση	33
6.1 Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD)	33
6.2 Διακοινοβουλευτική ανταλλαγή πληροφοριών στην ΕΕ (IPEX)	34
6.3 Άλλα εργαλεία και δίκτυα	36
7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Συνεδριάσεις της COSAC - Θέματα και κεντρικοί ομιλητές το 2017	38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - Διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις που διοργανώθηκαν από τις επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις Βρυξέλλες το 2017	39
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III - Επισκέψεις των εθνικών κοινοβουλίων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (συμπεριλαμβανομένων βιντεοδιασκέψεων) το 2017	41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - Δεδομένα μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD)	46

Πρόλογος των αρμόδιων για τις σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια Αντιπροέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Ως αρμόδιοι για τις σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια Αντιπρόεδροι, είμαστε στην ευχάριστη θέση να παρουσιάσουμε την έκθεση δραστηριοτήτων 2017 της Διεύθυνσης Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια.

Η παρούσα ετήσια έκθεση περιγράφει τις πρόσφατες δραστηριότητες και εξελίξεις στον τομέα της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας με εθνικά κοινοβούλια της ΕΕ και παρέχει αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές και τις πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν κατά το προηγούμενο έτος.

Το 2017 ήταν ένα έτος αλλαγής από πολλές απόψεις, ιδίως για τις διακοινοβουλευτικές σχέσεις.

Είμαστε ικανοποιημένοι που η συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων γίνεται όλο και μεγαλύτερη. Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην ανάπτυξη μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης βασισμένης στην εμπιστοσύνη και την αμοιβαία συνεργασία.

Με βάση αυτό το όραμα κατευθύνονται οι ενέργειές μας. Αυτό μας εμπνέει ώστε να αδράξουμε νέες ευκαιρίες για επίσημη και ανεπίσημη συνεργασία και να καταβάλλουμε περαιτέρω προσπάθειες για την εντατικοποίηση αυτού του διαλόγου.

Το 2017 συνεχίστηκαν οι συζητήσεις για τη μετανάστευση και τους συνοριακούς ελέγχους, το Brexit, την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Επίσης, σημαντική θέση στην ημερήσια διάταξη των διακοινοβουλευτικών συνεδριάσεων κατείχαν η ασφάλεια, η εξωτερική πολιτική και η πολιτική άμυνας, η Οικονομική και Νομισματική Ένωση, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, η ψηφιακή ενιαία αγορά, η απασχόληση και οι επενδύσεις.

Οι ευρωπαίοι πολίτες εξέφρασαν την ανανεωμένη αίσθηση εμπιστοσύνης για το μέλλον της ΕΕ μετά το χαμηλό ποσοστό εμπιστοσύνης που επιδείκνυαν το 2016.

Σε κοινοβουλευτικό επίπεδο, υπάρχει συναίνεση για την ανάγκη συνέχισης των προσπαθειών με σκοπό την από κοινού αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων και την αναθέρμανση της συζήτησης για μια ισχυρότερη και πιο ενωμένη Ένωση. Αυτοί οι τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος είναι καίριας σημασίας για την επικέντρωση της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας μας.

Σε θεσμικό επίπεδο, οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στη διαφάνεια κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Επίσης, σημειώθηκε πρόοδος στη συζήτηση για τον μικτό κοινοβουλευτικό έλεγχο της Ευρωπόλ, γεγονός το οποίο καταδεικνύει σαφώς την αυξανόμενη σημασία κοινοβουλευτικού ελέγχου των εκτελεστικών ικανοτήτων της ΕΕ.

Στο πλαίσιο της εν εξελίξει συζήτησης για το μέλλον της Ευρώπης, τα εθνικά κοινοβούλια, τα οποία αποτελούν τον πυρήνα της δημοκρατίας στην ΕΕ, διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη συνεργασία με τις κυβερνήσεις με αποτέλεσμα να διαμορφώνουν και να επηρεάζουν αυτήν τη συζήτηση. Παρά τις διαφορετικές απόψεις, είναι σημαντικό να αποφευχθεί ο κατακερματισμός. Ο αποτελεσματικός έλεγχος από τα εθνικά κοινοβούλια των δραστηριοτήτων των κυβερνήσεων τους σε θέματα της ΕΕ συνιστά δεδομένο και είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της

διασύνδεσης μεταξύ των εργασιών σε επίπεδο Συμβουλίου και σε επίπεδο εθνικών κοινοβουλίων.

Σημαντικό είναι να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες στηρίζουν τις μεταρρυθμίσεις και αυτό αποτελεί μια πρόκληση που αντιμετωπίζουμε από κοινού. Τα κοινοβούλια έχουν το προνόμιο να ενδυναμώνουν τους πολίτες και να τους επιτρέπουν να οικειοποιηθούν αυτό που αντιπροσωπεύει η ΕΕ και να κατανοήσουν την αξία που φέρνει η ΕΕ στη ζωή όλων μας. Τώρα περισσότερο από ποτέ, είναι επιβεβλημένο να ενισχυθεί ο κοινοβουλευτισμός. Είναι σημαντικό τα εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να προσδιορίσουν ένα σύνολο βασικών αξιών, οι οποίες πρέπει να διατηρηθούν.

Έχουμε πλέον μπροστά μας έναν χρόνο νέων προκλήσεων.

Τον Μάιο του 2019, οι ευρωπαίοι πολίτες θα ψηφίσουν στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές. Τα κοινοβούλια σε ολόκληρη την ΕΕ έχουν κοινό συμφέρον να ενθαρρύνουν τους πολίτες να συμμετέχουν ενεργά στη δημοκρατική ζωή των κρατών μελών και στην ΕΕ. Θα πρέπει να συνεργαστούμε για να ενθαρρύνουμε τους πολίτες να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και, ειδικότερα, το δικαίωμά τους να εκλέγουν αντιπροσώπους σε τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές εκλογές.

Εκ μέρους όλων των βουλευτών και της διοίκησης, σας ευχαριστούμε για το ενδιαφέρον σας για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σας καλούμε να αφιερώσετε χρόνο για να διαβάσετε την παρούσα έκθεση και να ενημερωθείτε για το σημαντικό έργο των αφοσιωμένων βουλευτών και υπαλλήλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των 41 εθνικών κοινοβουλίων και νομοθετικών σωμάτων σε 28 κράτη μέλη, καθώς προωθούμε τη διακοινοβουλευτική συνεργασία.

Προσβλέπουμε σε ένα ακόμη έτος εξαιρετικής συνεργασίας και γόνιμων συζητήσεων, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε μαζί τις προκλήσεις.

Mairead McGuinness
Αντιπρόεδρος

Bogusław Liberadzki
Αντιπρόεδρος

1. Το πλαίσιο της έκθεσης

Το 2017 υπήρξε άλλο ένα έτος ανάπτυξης και συνεργασίας για τη Διεύθυνση. Η χρονιά αυτή σηματοδοτήθηκε από πολλές δραστηριότητες, νέους συναδέλφους και συνεργάτες, συμμετοχή σε διακοινοβουλευτικές εκδηλώσεις υψηλού επιπέδου, ισχυρότερους δεσμούς με άλλες υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΚ) και σημαντικά ορόσημα.

Ακολουθώντας το σύνθημα της Γενικής Διεύθυνσης (ΓΔ) Προεδρίας «επίτευξη αποτελεσμάτων μέσω συνεργασίας», η Διεύθυνση εξακολούθησε να παρέχει σε βουλευτές και στη γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τις υπηρεσίες και τις συμβουλές που χρειάζονται για την περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας σε θεσμικό επίπεδο και του νομοθετικού διαλόγου με τα εθνικά κοινοβούλια.

Λόγω του διεύρυνσης αυτού του πεδίου δράσης, χρησιμοποιήθηκαν πόροι με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, ώστε να ανταποκριθούν με επιτυχία στην τάση για ενισχυμένες διακοινοβουλευτικές δραστηριότητες. Διεξήχθησαν διακοινοβουλευτικές διασκέψεις, συνεδριάσεις και συζητήσεις και πραγματοποιήθηκε πρωτοφανής αριθμός διμερών επισκέψεων. Η εντατικοποίηση των δραστηριοτήτων στα διοικητικά δίκτυα διακοινοβουλευτικής συνεργασίας καταδεικνύει ότι υφίσταται περαιτέρω δυνατότητα επέκτασης των ανταλλαγών. Η στήριξη των κοινοβουλευτικών διαστάσεων της Προεδρίας της Μάλτας και της Εσθονίας βρισκόταν επίσης στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων του 2017.

Το έργο αυτό πραγματοποιήθηκε υπό την πολιτική ηγεσία και καθοδήγηση του Προέδρου του ΕΚ, των δύο αρμόδιων για τις σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια Αντιπροέδρων και της προέδρου της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων (AFCO), η οποία είναι μία εκ των συμπροέδρων της αντιπροσωπείας του ΕΚ στην COSAC. Η δράση μας στηρίχθηκε επίσης στις εξαιρετικές σχέσεις με τα πολιτικά όργανα του ΕΚ (τη Διάσκεψη των Προέδρων και τη Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών), τις επιτροπές του ΕΚ και τις πολιτικές ομάδες. Σε διοικητικό επίπεδο, οι δραστηριότητες της Διεύθυνσης επωφελήθηκαν από την καθοδήγηση του Γενικού Γραμματέα και του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα του ΕΚ, καθώς και από την πλήρη και άμεση υποστήριξη των γραφείων τους. Η συνεργασία με τις Γενικές Διευθύνσεις (και ειδικότερα τη ΓΔ IPOL, τη ΓΔ EXPO, τη ΓΔ EPRS, τη ΓΔ ITEC)¹ και τις υπηρεσίες του ΕΚ εντατικοποιήθηκε και αποτελεί πλέον πάγιο χαρακτηριστικό των εργασιών μας. Ως συνήθως, μπορούσαμε να βασιστούμε στη σημαντική δέσμευση των εταίρων μας στα εθνικά κοινοβούλια και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στο δίκτυο αντιπροσώπων των εθνικών κοινοβουλίων, στη γραμματεία της COSAC, στην εκτελεστική επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κέντρου Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD) και στο συμβούλιο του δικτύου της IPEX.

Το 2017 χαρακτηρίστηκε από αυξημένη συνοχή ως προς την επιλογή των θεμάτων των διακοινοβουλευτικών συζητήσεων. Ορισμένοι τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος ήταν πανταχού παρόντες στην ημερήσια διάταξη των διακοινοβουλευτικών φόρουμ. Η συνειδητοποίηση της ανάγκης να αποφευχθούν οι κατακερματισμένες προσεγγίσεις είχε ως αποτέλεσμα ευρύτερες, περισσότερο δομημένες ανταλλαγές απόψεων και μειωμένη αλληλοεπικάλυψη.

Στα πρώτα κεφάλαια της παρούσας έκθεσης παρέχεται μια γενική επισκόπηση των βασικών θεμάτων του ευρωπαϊκού θεματολογίου, τα οποία συζητήθηκαν εγκαίρως σε διάφορες διακοινοβουλευτικές συζητήσεις και εμπειρισταωμένες ανταλλαγές απόψεων στη διάρκεια του

¹ Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Γενική Διεύθυνση Εξωτερικών Πολιτικών, Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Κοινοβουλευτικής Έρευνας, Γενική Διεύθυνση Καινοτομίας και Τεχνολογικής Υποστήριξης

2017. Οι συζητήσεις αυτές διεξήχθησαν εντός ενός πολιτικού πλαισίου που χαρακτηρίστηκε από την ευνοϊκότερη κοινή γνώμη για την ΕΕ. Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν, συγκεκριμένα:

- στον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στον τρέχοντα προβληματισμό σχετικά με το μέλλον της ΕΕ και τις πολιτικές της, και την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ,
- στον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στον προβληματισμό σχετικά με τη βελτίωση της επικοινωνίας με τους πολίτες σε θέματα της ΕΕ,
- στο μέλλον της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα στο πλαίσιο των τρεχουσών παγκόσμιων αλλαγών,
- στον μικτό κοινοβουλευτικό έλεγχο της Ευρωπόλ: πρόοδος ως προς τις πρακτικές ρυθμίσεις,
- στην εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης,
- στη διακοινοβουλευτική συνεργασία σε θεσμικό επίπεδο, όπως ο έλεγχος του ετήσιου προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η διαφάνεια των εγγράφων του Συμβουλίου και η βελτίωση του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης για την επικουρικότητα.

Στα κεφάλαια που ακολουθούν εξετάζονται από την πλευρά της Διεύθυνσης οι δραστηριότητες των διακοινοβουλευτικών οργάνων (κεφάλαιο 3), οι μορφές διακοινοβουλευτικού διαλόγου (κεφάλαιο 4), ο νομοθετικός διάλογος (κεφάλαιο 5) και τέλος, τα διοικητικά δίκτυα και εργαλεία διακοινοβουλευτικής συνεργασίας (κεφάλαιο 6).

Το 2017 δημιούργησε γόνιμο έδαφος για νέες διακοινοβουλευτικές συζητήσεις σχετικά με στρατηγικά ζητήματα τα επόμενα χρόνια: το μέλλον της Ένωσης και τις πολιτικές της, την πολιτική διεύρυνσης, το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, τις μελλοντικές σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου, άλλες πτυχές της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ, την ανάγκη ανταπόκρισης στο θεματολόγιο για τη μετανάστευση και την ασφάλεια, και τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία για την ασφάλεια και την άμυνα.

Η παρούσα έκθεση, καθώς και περαιτέρω πληροφορίες όσον αφορά τις σχέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα εθνικά κοινοβούλια της ΕΕ, διατίθενται στον δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/news.

2. Βασικές εξελίξεις και τάσεις της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας

Τα εθνικά κοινοβούλια συνέβαλαν σε μεγάλο βαθμό στις συζητήσεις για τα πλέον επιτακτικά πολιτικά, νομοθετικά και θεσμικά ζητήματα. Το 2017 κατέδειξε ότι τα εθνικά κοινοβούλια υιοθετούν πλέον μια στρατηγική άποψη για την κατάρτιση του θεματολογίου της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας εντός των υφιστάμενων διακοινοβουλευτικών φόρουμ. Το ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος και η συνεχής συμμετοχή κοινοβουλίων της ΕΕ συνιστά σαφή ένδειξη της ποικιλίας και της ποιότητας των συζητήσεων που θα διεξαχθούν τα προσεχή έτη.

2.1 Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στη συζήτηση σχετικά με το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ

Η συζήτηση για το μέλλον της ΕΕ αντικατοπτρίζει την πολιτική δέσμευση να διασφαλιστεί ότι το ευρωπαϊκό εγχείρημα συμβαδίζει με τη μεταβαλλόμενη γεωπολιτική πραγματικότητα και τις προσδοκίες των πολιτών. Αυτή η αναμόρφωση των προτεραιοτήτων της ΕΕ συνεπάγεται επίσης μια ισχυρότερη αίσθηση αλληλεγγύης. Η αλληλεγγύη δεν θα πρέπει να επικρατεί μόνο στον καθορισμό των προτεραιοτήτων και των μέσων χρηματοδότησης νέων έργων, αλλά και στην υλοποίηση των συμφωνηθέντων μέτρων σε εθνικό επίπεδο. Το αποτέλεσμα των εκλογών στις Κάτω Χώρες, στη Γαλλία και τη Γερμανία θεωρήθηκε θετική εξέλιξη για την ευρωπαϊκή ενότητα.

Με τη δήλωση και τον χάρτη πορείας της Μπρατισλάβα, τη Διακήρυξη της Ρώμης, η οποία σηματοδοτεί την 60ή επέτειο της Συνθήκης της Ρώμης, και το «Θεματολόγιο των Ηγετών», συνέχισε να εντείνεται η δυναμική της δημοκρατικής συζήτησης για το μέλλον της ΕΕ. Η Επιτροπή συνέβαλε σε αυτήν την αορίστου χρόνου συζήτηση με την υποβολή της Λευκής Βίβλου για το μέλλον της Ευρώπης και των εγγράφων προβληματισμού σχετικά με τις βασικές πολιτικές της ΕΕ, καθώς και τις προτάσεις που διατυπώθηκαν στην ομιλία για την κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2017.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αφιέρωσε πολλά ψηφίσματα στο μέλλον της Ευρώπης. Αποφάσισε να καλέσει τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ στο ΕΚ να συζητήσουν για το μέλλον της Ευρώπης σε ανοικτές συζητήσεις. Το ΕΚ προσεγγίζει αυτές τις συζητήσεις με ανοικτό και επικοινωνιακό πνεύμα· οι συζητήσεις για το μέλλον της Ευρώπης αναμένεται να ολοκληρωθούν στις 9 Μαΐου 2019, ημερομηνία κατά την οποία θα πραγματοποιηθεί άτυπη συνάντηση των ηγετών της ΕΕ στο Sibiu της Ρουμανίας.

Στην ομιλία του προς την Έκτακτη Διάσκεψη των Προέδρων των εθνικών κοινοβουλίων της ΕΕ, που διοργανώθηκε με την ευκαιρία της 60ής επετείου των Συνθηκών της Ρώμης, ο κ. Antonio Tajani, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τάχθηκε υπέρ της ανάγκης για ενότητα μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων. Ο Πρόεδρος υπογράμμισε τη μεγάλη ευθύνη για ισχυρή πολιτική βούληση και ηγεσία με σκοπό την υλοποίηση των κοινών αξιών: «Η Ευρώπη σημειώνει επιτυχίες όταν ενσαρκώνει το όραμα της προόδου, της ευημερίας, της ελευθερίας και της ειρήνης. Είναι στο χέρι μας να αλλάξουμε την εικόνα μιας αφηρημένης, αναποτελεσματικής και γραφειοκρατικής Ένωσης και να ανανεώσουμε το πάθος των Ευρωπαίων για αυτό το σπουδαίο εγχείρημα».

Η 57η συνεδρίαση της ολομέλειας της COSAC, η οποία διεξήχθη στη Μάλτα το 2017, αφιέρωσε μια ολόκληρη συνεδρίαση στον ρόλο που διαδραματίζουν τα εθνικά κοινοβούλια στο μέλλον της ΕΕ. Στη διάρκεια της συνεδρίασης αυτής, η κ. Mairead McGuinness, πρώτη Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υποστήριξε ότι τα εθνικά κοινοβούλια πρέπει να βρίσκονται στον πυρήνα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάλεσε τα εθνικά

κοινοβούλια να ισχυροποιηθούν τόσο εντός της ΕΕ όσο και στο πλαίσιο της συνεργασίας τους με το ΕΚ, το οποίο είναι πρόθυμο να συνεργαστεί μαζί τους, ακόμη και στο επίπεδο των πολιτικών οικογενειών. Στη συζήτηση που ακολούθησε, όπως και στην 27η εξαμηνιαία έκθεση της COSAC, η πλειονότητα των αντιπροσώπων υποστήριξε ότι η βελτιωμένη διακοινοβουλευτική συνεργασία και ο αποτελεσματικότερος έλεγχος καθ' όλη τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας θα μπορούσαν να προωθήσουν περαιτέρω το εγχείρημα της Ευρώπης.

Η συμβολή της 58ης COSAC, που εγκρίθηκε υπό την προεδρία της Εσθονίας, με βάση τις συζητήσεις της ολομέλειας της COSAC και τα πορίσματα της 28ης εξαμηνιαίας έκθεσης της COSAC, αναγνώρισε ότι η ΕΕ απαιτεί αποφασιστικότητα για να διατηρήσει την ενότητα. Η COSAC ζήτησε να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με το μέλλον της ΕΕ με το υψηλότερο δυνατό επίπεδο δέσμευσης όλων των κρατών μελών και των πολιτών.

Στη συνεδρίαση για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κ. Kersti Kaljulaid, Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Εσθονίας, ο κ. Michel Barnier, επικεφαλής των διαπραγματεύσεων της ΕΕ για το Brexit, και η κ. Danuta Hübner, πρόεδρος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ζήτησαν να υπάρξει πολιτικό όραμα και θετικό και προορατικό θεματολόγιο που να περιλαμβάνει: την ενίσχυση της ζώνης του ευρώ, εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, πραγματική κοινή αμυντική πολιτική, δημοσιονομική ικανότητα αντίδρασης σε εσωτερικές και εξωτερικές απειλές, βιώσιμη κοινωνική διάσταση της ενιαίας αγοράς, ανθρωπιστική και αποτελεσματική μεταναστευτική πολιτική και έναν ισχυρό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Η πρόεδρος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επεσήμανε ότι, σε ολόκληρη την εξέλιξη της ΕΕ, η κρίση κατέστησε επιβεβλημένη την αποφασιστική πολιτική δράση για κοινές επιχειρήσεις. Η Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία για την Ασφάλεια και την Άμυνα (PESCO) κατέδειξε ότι, παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις τους, τα κράτη μέλη συμφωνούν ότι απαιτούνται κοινές δράσεις για την αντιμετώπιση μιας κοινής υπαρξιακής απειλής. Στις περισσότερες παρεμβάσεις στις επόμενες συζητήσεις επισημάνθηκε η ανάγκη να δοθεί στην Ένωση η δέουσα αναγνώριση και να μην κατηγορείται για τις αδυναμίες των εθνικών κυβερνήσεων.

Τον Οκτώβριο του 2017, η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων διοργάνωσε διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών για το μέλλον της Ευρώπης, κυρίως σχετικά με τις προτάσεις του ΕΚ και τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής στην οποία περιγράφονται πέντε σενάρια για το μέλλον της Ευρώπης. Στο επίκεντρο της συνεδρίασης τέθηκαν δύο ειδικές θεματικές ομάδες: η πρώτη αφορούσε την εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ και την κοινωνική διάσταση και η δεύτερη αφορούσε το μέλλον της ευρωπαϊκής άμυνας και την αξιοποίηση της παγκοσμιοποίησης.

Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ συμπεριλήφθηκε στις ευρύτερες συζητήσεις για το μέλλον της ΕΕ. Το 2017, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε τρία ψηφίσματα σχετικά με την πορεία των διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο: στις 5 Απριλίου 2017, στις 3 Οκτωβρίου 2017 και στις 13 Δεκεμβρίου 2017. Βάσει των Συνθηκών, απαιτείται η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη συμφωνία αποχώρησης και οποιαδήποτε μελλοντική σχέση μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και ΕΕ.

Το 2017, οι επίσημες διμερείς επισκέψεις των εθνικών κοινοβουλίων της ΕΕ στις Βρυξέλλες, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για θέματα σχετικά με το Brexit, συνέχισαν να ξεπερνούν σε αριθμό τις επισκέψεις που σχετίζονται με άλλα θέματα. Οι βουλευτές του ΕΚ που δέχθηκαν περισσότερες επισκέψεις ήταν: η κ. Mairead McGuinness, πρώτη Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου· ο κ. Guy Verhofstadt, πρόεδρος της ομάδας ALDE και επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία των

διαπραγματεύσεων για το Brexit, και η κ. Danuta Hübner, πρόεδρος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το Brexit συζητήθηκε επίσης το 2017 στα διάφορα διακοινοβουλευτικά θεσμικά όργανα σε διάφορες διασκέψεις, συμπεριλαμβανομένης της COSAC και της διάσκεψης των προέδρων των κοινοβουλίων της ΕΕ. Παρόλα αυτά, κυρίαρχο θέμα ήταν ο προβληματισμός σχετικά με το μέλλον της ΕΕ και όχι το Brexit.

2.2 Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στη βελτίωση της επικοινωνίας με τους πολίτες για θέματα της ΕΕ

Τα κοινοβούλια των κρατών μελών της ΕΕ μπορούν να συμβάλουν με την πλούσια πείρα και τη γνώση τους στην εν εξελίξει συζήτηση για τη βελτίωση της απόδοσης, της διαφάνειας και της επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η συζήτηση για το μέλλον της ΕΕ στην 57η συνεδρίαση της ολομέλειας της COSAC που πραγματοποιήθηκε στη Μάλτα κατέδειξε την ανάγκη να επιβεβαιωθεί εκ νέου η δημοκρατική συνιστώσα της ΕΕ και να διασφαλιστεί ότι οι ευρωπαίοι πολίτες συμμετέχουν ενεργά στη συζήτηση για το μέλλον του κοινού αυτού εγχειρήματος.

Στο κεφάλαιο «Φέρνοντας την Ευρωπαϊκή Ένωση πιο κοντά στους πολίτες της» των εισηγήσεων της 58ης COSAC, που εγκρίθηκαν υπό την προεδρία της Εσθονίας, επισημάνθηκε η ανάγκη συμμετοχής και ενσωμάτωσης των εθνικών κοινοβουλίων στις συζητήσεις και στη διαδικασία χάραξης πολιτικής σχετικά με το μέλλον της ΕΕ, προκειμένου να ενισχυθεί η δημοκρατική νομιμότητα. Τα εθνικά κοινοβούλια κλήθηκαν να προβλέψουν τη θέσπιση των απαραίτητων μηχανισμών που θα επιτρέψουν την έγκαιρη διαβούλευση και την άμεση συμμετοχή των πολιτών· κλήθηκαν επίσης να βελτιώσουν την επικοινωνία σχετικά με την ΕΕ. Η COSAC αναγνωρίζει ότι οι συζητήσεις σχετικά με ζητήματα της ΕΕ κατά τις συνεδριάσεις ολομέλειας ενισχύουν την προβολή της Ένωσης και δίνουν στους πολίτες την ευκαιρία να μάθουν περισσότερα για το θεματολόγιο της ΕΕ και τις θέσεις των πολιτικών ομάδων όσον αφορά τα ζητήματα αυτά. Η COSAC κάλεσε επίσης τις εθνικές αρχές να προαγάγουν τις ευρωπαϊκές εκλογές και τα πολιτικά κόμματα να συμμετάσχουν σε πολιτικές συζητήσεις για τα βασικά ζητήματα πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές το 2019.

Προσφάτως αναπτύχθηκαν νέες πρωτοβουλίες με σκοπό να φέρουν το μήνυμα της ΕΕ πιο κοντά στους πολίτες. Σε διάφορα κοινοβούλια έχουν ήδη οργανωθεί ακροάσεις των πολιτών, πολιτικές συζητήσεις που καλύπτονται από εθνικά μέσα ενημέρωσης και ειδικές κοινοβουλευτικές επιτροπές που ασχολούνται με το μέλλον της ΕΕ. Το 2017, οργανώθηκαν από το ΕΚ αρκετές διμερείς επισκέψεις σχετικά με το θέμα αυτό, κυρίως με πρωτοβουλία της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης.

Η προσέγγιση του κοινοβουλευτικού θεματολογίου εγγύτερα στους πολίτες στη σύγχρονη εποχή αποτέλεσε επίσης θέμα της ημερήσιας διάταξης της διάσκεψης των προέδρων των κοινοβουλίων της ΕΕ που διεξήχθη στη Σλοβακία το 2017 (βλέπε κεφάλαιο 3.2).

Στα συμπεράσματα που ενέκρινε η διάσκεψη, οι πρόεδροι των κοινοβουλίων επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους για κοινοβουλευτικό άνοιγμα, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια της νομοθετικής διαδικασίας και αναγνωρίζοντας τον δημόσιο χαρακτήρα των κοινοβουλευτικών πληροφοριών.

Επίσης, οι πρόεδροι των κοινοβουλίων αναγνώρισαν ότι τα εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαδραμάτισαν καίριο ρόλο στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των πολιτών και της χάραξης πολιτικής και στην ενημέρωση του κοινού για τις ευρωπαϊκές και

εθνικές πολιτικές. Η ευρύτερη κοινοποίηση των πολλών θετικών αποτελεσμάτων της ευρωπαϊκής χάραξης πολιτικής και της αποτελεσματικής λειτουργίας των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, σύμφωνα με τις Συνθήκες, θα μπορούσε επίσης να αντικρούσει τις αντιευρωπαϊκές στάσεις, τη ρητορική μίσους, τις ψευδείς ειδήσεις και την παραπληροφόρηση.

Στο πλαίσιο των συζητήσεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επεσήμανε τη σημασία της ενεργού συμμετοχής των ευρωπαίων πολιτών στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία παρέχει μια πλατφόρμα για εποικοδομητική, ενημερωτική και περιεκτική συζήτηση σχετικά με το μέλλον της Ένωσης.

2.3 Το μέλλον της ΕΕ ως παγκόσμιος παράγοντας στις τρέχουσες παγκόσμιες αλλαγές

Προκειμένου να έχει επιτυχία στην αντιμετώπιση και υπέρβαση των σημερινών προκλήσεων, ιδίως των απειλών για την ασφάλεια, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αναλάβει την ευθύνη της σε παγκόσμια κλίμακα, να είναι αξιόπιστος παγκόσμιος παράγοντας βάσει αξιών και να έχει την ικανότητα να αναλάβει δράση.

Στα ψηφίσματά του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Ένωση να εντείνει τις προσπάθειές της για την καθιέρωση συγκεκριμένης συνεργασίας στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ). Προκειμένου να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που εγείρονται, η ΕΕ πρέπει να αξιοποιήσει ολόκληρο το φάσμα των διαθέσιμων μέσων πολιτικής – διπλωματία, αναπτυξιακή συνεργασία, πολιτικά και οικονομικά μέσα, πρόληψη κρίσεων και στρατηγικές μετά από συγκρούσεις, διατήρηση και επιβολή της ειρήνης.

Το 2017, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστήριξε επανειλημμένα την προοδευτική χάραξη μιας κοινής αμυντικής πολιτικής, τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την ανάπτυξη μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) στο πλαίσιο της ΕΕ. Το θεσμικό όργανο αναγνώρισε την ανάγκη αύξησης της αποτελεσματικότητας των αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ, των αποστολών διαχείρισης και πρόληψης κρίσεων, καθώς και των δράσεων για την καταπολέμηση της διεθνούς τρομοκρατίας. Ζήτησε επίσης βελτίωση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και ενίσχυση της στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και ΝΑΤΟ.

Σε μεγάλο βαθμό, τα θέματα αυτά συμπεριλήφθηκαν στην ημερήσια διάταξη των διακοινοβουλευτικών συνεδριάσεων που οργανώθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κοινοβούλια της Προεδρίας. Υπήρξε συναίνεση μεταξύ των συμμετεχόντων σχετικά με την ανάγκη ανάπτυξης ενός φιλόδοξου θεματολογίου για εξωτερικές δράσεις.

Διεξήχθησαν συζητήσεις στην ειδική Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (βλ. Κεφάλαιο 4.2) και στις καθιερωμένες συνεδριάσεις των αρμόδιων επιτροπών του ΕΚ. Επίσης, διερευνήθηκε η σύνδεση μεταξύ εξωτερικής και εσωτερικής ασφάλειας, και η εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης στις συζητήσεις της ΔΣΕ που διοργάνωσε η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ η διάσκεψη των προέδρων των κοινοβουλίων της ΕΕ συζήτησε το επίκαιρο ζήτημα της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή. Οι ιδέες των υψηλού επιπέδου ομιλητών από ενωσικά και διεθνή θεσμικά όργανα, υπουργεία, εθνικά κοινοβούλια, διεθνή ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα ήταν ανεκτίμητης αξίας.

Το 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη αξιολόγηση της πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ, η οποία κάλυψε τρεις θεματικές προτεραιότητες του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια: την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και την πρόληψη της

ριζοσπαστικοποίησης, την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος και την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο. Μετά από αίτημα του Ευρωπαϊού Επιτρόπου για την Ένωση Ασφαλείας, κ. Julian King, η επιτροπή LIBE διοργάνωσε ανταλλαγή απόψεων με αντιπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων και της κοινωνίας των πολιτών, εκτιμώντας ότι η συμβολή τους θα αποτελούσε μια πολύτιμη προσθήκη στην αξιολόγηση. Η συζήτηση περιστράφηκε γύρω από την αποτελεσματικότητα/αναποτελεσματικότητα των υφιστάμενων μέτρων αντιμετώπισης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, τις συνέπειές τους στα θεμελιώδη δικαιώματα και την αναγκαία προσαρμογή του θεματολογίου ασφαλείας στις αναδυόμενες τάσεις. Στη 58η COSAC, ο Ευρωπαίος Επίτροπος κ. Julian King παρουσίασε μια ολοκληρωμένη περιγραφή της κατάστασης που επικρατεί στην Ένωση Ασφάλειας και απηύθυνε έκκληση στα εθνικά κοινοβούλια για μεταφορά της νομοθεσίας εντός της προθεσμίας, τονίζοντας την ανάγκη για πολιτική βούληση και πραγματική δέσμευση ως προς την υλοποίηση των συμφωνημένων λύσεων. Ο κ. King υποσχέθηκε επίσης ότι θα συνεχίσει να επισκέπτεται τα εθνικά κοινοβούλια, αλλά ζήτησε στρατηγικό διάλογο μαζί τους όσον αφορά το ευρύτερο τοπίο στον τομέα της ασφαλείας.

Στο κεφάλαιο «Δημιουργία μιας αποτελεσματικής και βιώσιμης Ένωσης Ασφαλείας» της εισήγησης της 57ης COSAC, η COSAC εξέφρασε ρητώς την υποστήριξή της για την ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων, τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, την ταχεία εφαρμογή των μέτρων καταπολέμησης της τρομοκρατίας, την αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτίων του εξτρεμισμού και την ενίσχυση της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα.

Τα συμπεράσματα της διάσκεψης των προέδρων των κοινοβουλίων της ΕΕ, που πραγματοποιήθηκε στην Μπρατισλάβα τον Απρίλιο του 2017, αντικατοπτρίζουν το αποτέλεσμα της συζήτησης υψηλού επιπέδου της διάσκεψης για το μέλλον της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα (βλέπε κεφάλαιο 3.2). Οι πρόεδροι των κοινοβουλίων της ΕΕ ζήτησαν ενίσχυση της συνεργασίας με παγκόσμιους εταίρους και με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας για την καταπολέμηση των παγκόσμιων απειλών και προκλήσεων. Υπογράμμισαν τη σημασία του διατλαντικού δεσμού και της στενότερης συνεργασίας στον τομέα της άμυνας. Παρά τις υφιστάμενες εσωτερικές προκλήσεις, οι πρόεδροι των κοινοβουλίων αναγνώρισαν την ανάγκη να διατηρηθεί στην ημερήσια διάταξη το ζήτημα της διεύρυνσης και της γειτονίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως προϋπόθεση για τη σταθεροποίηση της περιοχής και την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών αυτών των χωρών.

Στα ψηφίσματά του, το ΕΚ ζήτησε επίσης την προώθηση της σταθερότητας και της ευημερίας στις γειτονικές χώρες της ΕΕ, μέσω πρωτοβουλιών που προάγουν την ανάπτυξη, τη δημοκρατία, τη χρηστή διακυβέρνηση και το κράτος δικαίου. Προς τούτο, το ΕΚ υποστήριξε την ιδέα της προώθησης των διαπραγματεύσεων για τη διεύρυνση ενισχύοντας την κοινωνική, πολιτική και οικονομική σταθερότητα και τη δημοκρατία στις υποψήφιες χώρες, χωρίς παραχωρήσεις ως προς τα κριτήρια προσχώρησης της Κοπεγχάγης. Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (AFET) συζήτησε τις προοπτικές ένταξης στην ΕΕ και τη διαδικασία προσχώρησης των Δυτικών Βαλκανίων στη διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών του Νοεμβρίου 2017, μια έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών επί ενός θέματος που ανακοινώθηκε ως μία από τις βασικές προτεραιότητες της προεδρίας της Βουλγαρίας.

Προκειμένου να καταστεί πιο αποτελεσματική η πολιτική αναπτυξιακής συνεργασίας και να διασφαλιστεί η συνέπεια και η συνοχή μεταξύ των πολιτικών ανάπτυξης και ασφάλειας, το ΕΚ ζήτησε την ενσωμάτωση του θεματολογίου του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη συνοχή των αναπτυξιακών πολιτικών στις εξωτερικές και εσωτερικές πολιτικές της ΕΕ. Η Επιτροπή Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (DEVE) διοργάνωσε διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών σχετικά με την εφαρμογή της ευρωπαϊκής κοινής αντίληψης για την ανάπτυξη και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης.

Το υφιστάμενο περιβάλλον ασφάλειας απαιτεί τη συνεκτική κινητοποίηση όλων των μέσων εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Η ΕΕ θα πρέπει εκφράζει ενιαία άποψη, να ενεργεί από κοινού και να εστιάζει τους πόρους της στις στρατηγικές προτεραιότητες. Τα εθνικά κοινοβούλια αναμένεται αναμφίβολα να καταστήσουν σαφή την άποψή τους σε αυτά τα θέματα τα επόμενα χρόνια.

2.4 Μικτός κοινοβουλευτικός έλεγχος της Ευρωπόλ: πρόοδος σχετικά με πρακτικές ρυθμίσεις

Οι συζητήσεις σχετικά με την αποτελεσματική αστυνομική και δικαστική συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της έγκαιρης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών μέσω της Ευρωπόλ και της Eurojust, επιβεβαίωσαν τη σημασία και την επείγουσα ανάγκη να ολοκληρωθούν οι συζητήσεις σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες του κοινοβουλευτικού ελέγχου της Ευρωπόλ. Το 2017 πραγματοποιήθηκαν ορισμένα σημαντικά βήματα για τη συγκρότηση της μικτής ομάδας κοινοβουλευτικού ελέγχου (MOKE) της Ευρωπόλ από τη διάσκεψη των προέδρων των κοινοβουλίων της ΕΕ και τη συνεδρίαση για τη συγκρότησή σε Σώμα αυτού του νέου μικτού οργάνου που απαρτίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια στις 9-10 Οκτωβρίου 2017 στις Βρυξέλλες.

Μετά από εκτεταμένη διαδικασία διαβούλευσης των εθνικών κοινοβουλίων από την Προεδρική Τρόικα, τους προέδρους των κοινοβουλίων της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά τη συνεδρίασή τους την 24η Απριλίου 2017 συστάθηκε η MOKE και έλαβε εντολή να καθορίσει την ακριβή οργάνωσή της και τον εσωτερικό της κανονισμό.

Πριν από τη συνεδρίαση για τη συγκρότησή της σε Σώμα τον Οκτώβριο του 2017 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, οι συμπρόεδροι της MOKE (ΕΚ και κοινοβούλιο Εσθονίας) συνέταξαν μια δέσμη σχεδίων εσωτερικών κανονισμών ανοικτών σε γραπτές τροπολογίες. Αρκετά εθνικά κοινοβούλια κατέθεσαν τροπολογίες στο σχέδιο, εξετάζοντας θέματα όπως οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων της MOKE και οι ρόλοι της Προεδρικής Τρόικας και της Γραμματείας.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η Δανία, σεβόμενη το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματός της, δεν συμμετείχε στην έγκριση του κανονισμού της Ευρωπόλ, το κοινοβούλιο της Δανίας κλήθηκε να συμμετάσχει στη συνεδρίαση συγκρότησης σε Σώμα ως παρατηρητής της MOKE. Ωστόσο, η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του κοινοβουλίου της Δανίας απευθύνθηκε στους συμπρόεδρους πριν από τη συνεδρίαση και επανέλαβε την επιθυμία του να ενταχθεί στη MOKE ως πλήρες μέλος.

Σε μια προσπάθεια να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των διαφορετικών απόψεων που διατυπώθηκαν και να διευκολυνθεί η πιθανή έγκριση του εσωτερικού κανονισμού, οι συμπρόεδροι αναθεώρησαν το σχέδιο εσωτερικού κανονισμού σύμφωνα με τις απόψεις της πλειοψηφίας που εκφράστηκαν στη συνεδρίαση.

Παρά το γεγονός ότι η πλειονότητα των κοινοβουλίων ήταν ανοιχτή στον προτεινόμενο συμβιβασμό, δεν επετεύχθη συναίνεση για την αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου. Η έγκριση του εσωτερικού κανονισμού παραπέμφθηκε στην επόμενη συνεδρίαση.²

---

² Η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στις 18 και 19 Μαρτίου 2018 στη Σόφια της Βουλγαρίας και κατέληξε στην επιτυχή έγκριση του εσωτερικού κανονισμού.

2.5 Η εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης

Η μετανάστευση συνέχισε να κυριαρχεί στην πολιτική της ΕΕ σε ολόκληρη τη διάρκεια του 2017. Η ΕΕ κατευθύνεται σταδιακά προς μια συνολική και αποτελεσματική προσέγγιση, η οποία περιλαμβάνει εσωτερικές και εξωτερικές δράσεις. Υπενθυμίζοντας την αρχή της αλληλεγγύης και του δίκαιου επιμερισμού της ευθύνης σε θέματα μετανάστευσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επανειλημμένα επεσήμανε ότι οι διασώσεις πρέπει να αποτελούν πρώτη προτεραιότητα. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι συζητήσεις για το νέο παγκόσμιο σύμφωνο για τη μετανάστευση και τους πρόσφυγες παρείχαν στην ΕΕ την ευκαιρία να εξετάσει ένα μακροπρόθεσμο στρατηγικό όραμα για τη μετανάστευση.

Το 2017, οι διακοινοβουλευτικές συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης. Σε διάφορα φόρουμ πραγματοποιήθηκαν έντονες ανταλλαγές απόψεων με βουλευτές, εμπειρογνώμονες και μέλη της ΕΕ και εθνικά στελέχη.

Η προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ από τη Μάλτα κατέστησε τη μετανάστευση μια από τις προτεραιότητές της, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής της διάστασης. Η σύνοδος της ολομέλειας της 57ης COSAC αφιέρωσε μια συνεδρίαση στη μετανάστευση, με έμφαση στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, καθώς και στη θέσπιση μιας ανθρωπιστικής και αποτελεσματικής πολιτικής επιστροφής και επανεισδοχής. Η συζήτηση ήταν επίκαιρη, καθώς η Διακήρυξη της Μάλτας της 3ης Φεβρουαρίου 2017 των αρχηγών κρατών αναφέρεται στις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για τη σταθεροποίηση της Λιβύης και τη δημιουργία ικανοτήτων για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων.

Στην 27η εξαμηνιαία έκθεση της COSAC επισημάνθηκε ότι η πλειοψηφία των εθνικών κοινοβουλίων συζήτησε το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών (2015-2020) και τη στρατηγική της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων (2012-2016).

Στην κεντρική ομιλία του, ο κ. George Vella, Υπουργός Εξωτερικών της Μάλτας, διευκρίνισε ότι οι βασικές προκλήσεις που σχετίζονται με το φαινόμενο της μετανάστευσης είναι: η εμφάνιση νέων διαδρομών, η αύξηση ασυνόδευτων ανήλικων μεταναστών και το μεταλλασσόμενο επιχειρηματικό μοντέλο των διακινητών. Περιέγραψε τη συνεργασία με τρίτες χώρες, ιδίως όσον αφορά την επιστροφή και την επανεισδοχή, ως στρατηγική προσέγγιση για να εξασφαλιστεί ότι η μετανάστευση αντιμετωπίζεται με πιο αποτελεσματικό και ανθρωπιστικό τρόπο. Τόνισε επίσης την ανάγκη προώθησης της νόμιμης μετανάστευσης.

Στην ομιλία της, η κ. Maite Pagazaurtundúa Ruiz, μέλος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπερασπίστηκε τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά την αλληλεγγύη και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αλλά και την ανάγκη να αναπτύξει η Ευρώπη μια εναρμονισμένη μεταναστευτική πολιτική με βάση τις αρχές της ηθικής, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Τόνισε επίσης την ανάγκη προώθησης νόμιμων μεταναστευτικών οδών, οι οποίες, κατά συνέπεια, θα λειτουργήσουν αποτελεσματικά ως αποτρεπτικό μέσο για την παράνομη διακίνηση.

Ο κ. Lucio Romano, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Πολιτικών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Ιταλικής Γερουσίας, παρουσίασε το αποτέλεσμα της επίσκεψης της αντιπροσωπείας της COSAC στο κέντρο υποδοχής και ταυτοποίησης στο Pozzallo της Σικελίας, που διοργανώθηκε στις 5-6 Μαΐου 2017 με πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου της Ιταλίας. Η επίσκεψη, η οποία αποτέλεσε πρωτοφανή δραστηριότητα για την COSAC, είχε ως στόχο την ενίσχυση της

ευαισθητοποίησης των βουλευτών εθνικών κοινοβουλίων σχετικά με τις προκλήσεις της μετανάστευσης και την ανάγκη πανευρωπαϊκής προσέγγισης, εφαρμόζοντας τις αξίες της αλληλεγγύης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στην επίσκεψη συμμετείχαν είκοσι οκτώ βουλευτές από 18 κράτη μέλη. Επίσης, συμμετείχαν αρκετοί βουλευτές του ΕΚ, οι πρόεδροι τεσσάρων περιφερειακών συμβουλίων εκ μέρους όλων των ιταλικών περιφερειών και 11 Ιταλοί βουλευτές.

Με βάση την ανταλλαγή πληροφοριών που πραγματοποιήθηκε στη Μάλτα, η εσθονική προεδρία της COSAC συμπεριέλαβε στην ημερήσια διάταξη της ολομέλειας της 58ης COSAC, τη συνεδρίαση με τίτλο «Η εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης – πρόληψη και καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης».

Το αποτέλεσμα της συζήτησης και τα πορίσματα της 28ης εξαμηνιαίας έκθεσης της COSAC αντικατοπτρίστηκαν στην εισήγηση της 58ης COSAC. Στο κεφάλαιο για τη μετανάστευση, η εισήγηση της COSAC τόνισε τη σημασία: της αναπτυξιακής βοήθειας προς χώρες διέλευσης και καταγωγής, της ανάγκης να ενισχύσουν τα κράτη μέλη το Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την Αφρική, του νέου εξωτερικού επενδυτικού σχεδίου και της στήριξης της δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της εγκληματικής δραστηριότητας διακινητών και εμπόρων ανθρώπων. Επίσης, υπογράμμισε την ανάγκη εξεύρεσης συμβιβαστικής λύσης σχετικά με το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, την ανάγκη ενίσχυσης του μηχανισμού της ΕΕ για την πολιτική επιστροφής και την ανάγκη εξασφάλισης πλήρους και αμερόληπτης εφαρμογής των συμφωνιών επανεισδοχής της ΕΕ με τρίτες χώρες. Περαιτέρω, υπογραμμίστηκε η σημασία της ύπαρξης νόμιμων οδών ως εναλλακτικών των παράνομων και επικίνδυνων ταξιδιών.

Η διακοινοβουλευτική διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και την Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας εξέτασε επίσης την εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης.

Στη διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Μάλτα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2017, συζητήθηκε η αντίδραση της Ευρώπης στην αστάθεια και στις απειλές στη Νότια Μεσόγειο και στη Μέση Ανατολή. Στη συνεδρίαση συναντήθηκαν ο συντονιστής της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, ο Υπάτος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες και ο εκτελεστικός γραμματέας του Διεθνούς Ινστιτούτου για τη δικαιοσύνη και το κράτος δικαίου. Ένα από τα εργαστήρια που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της διάσκεψης είχε τίτλο «Η μεταναστευτική πολιτική της ΕΕ από το 2017 και μετά».

Κατά παρόμοιο τρόπο, στην εσθονική έκδοση της διακοινοβουλευτικής διάσκεψης για την ΚΕΠΠΑ/ ΚΠΑΑ συζητήθηκαν θέματα σχετικά με τη μετανάστευση στη συνεδρίαση με τίτλο «Η κατάσταση πέρα από τα σύνορα της ΕΕ», όπου ο κ. Sven Mikser, Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Εσθονίας, ήταν κεντρικός ομιλητής. Το αποτέλεσμα των συζητήσεων συμπεριλήφθηκε στα ειδικά κεφάλαια των συμπερασμάτων της Μάλτας και τη σύνοψη της εσθονικής προεδρίας που εγκρίθηκαν στο τέλος των διασκέψεων.

Τον Φεβρουάριο του 2017, στο πλαίσιο των εργασιών της για τη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων διοργάνωσε διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών με θέμα «Η τρίτη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου: προετοιμασία για την πρόκληση». Η συνεδρίαση προσέφερε ένα βήμα στο οποίο κατέστη δυνατή η εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων, καθώς και εμπειρογνομώνων. Πολλές συνεδρίες και παράλληλα εργαστήρια επικεντρώθηκαν στη δίκαιη κατανομή των αιτούντων άσυλο, στις έννοιες της ασφαλούς χώρας

καταγωγής και της ασφαλούς τρίτης χώρας, στη διοικητική συνεργασία στο πλαίσιο του κανονισμού του Δουβλίνου και στην προστασία των παιδιών κατά τη μετανάστευση.

2.6 Διακοινοβουλευτική συνεργασία σε θεσμικά θέματα

Το 2017, τα κοινοβούλια της ΕΕ κατέβαλαν συνεχείς προσπάθειες για να προσδιορίσουν πιθανές περιπτώσεις βελτίωσης της συνεργασίας σε θεσμικά θέματα, πέραν της συνεργασίας σε πολιτικές και νομοθετικές υποθέσεις. Υψηλή προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη είχαν η διακοινοβουλευτική συνεργασία για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη διαφάνεια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Με βάση τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την ανταλλαγή απόψεων των προηγούμενων ετών, οι συζητήσεις αυτές οδήγησαν σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες συνεργασίας.

2.6.1 Διακοινοβουλευτική συνεργασία για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (CWP)

Σύμφωνα με την πρόταση που περιλαμβάνεται στην εισήγηση της 55ης COSAC, τον Απρίλιο του 2017, η Προεδρία της COSAC από τη Μάλτα υπέβαλε στην Επιτροπή έναν συνδυαστικό κατάλογο προτεραιοτήτων, ο οποίος καταρτίστηκε με βάση τις παρεμβάσεις των εθνικών κοινοβουλίων.

Μία από τις συνεδριάσεις των προέδρων της COSAC που πραγματοποιήθηκε υπό την Προεδρία της Μάλτας είχε ως αντικείμενο τη διακοινοβουλευτική συνεργασία για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2017 και από τη συζήτηση αυτή προέκυψαν οι απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων.

Στην ομιλία του, ο κ. Bastiaan Van Apeldoorn, πρόεδρος της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Ολλανδικής Γερουσίας, παρουσίασε τη διαδικασία βάσει της οποίας επιλέχθηκαν οι προτεραιότητες που τέθηκαν από την Ολλανδική Γερουσία και τις δυνατότητες διακοινοβουλευτικής συνεργασίας για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής. Κατά την άποψή του, η επιλογή προτάσεων προτεραιοτήτων για την διαδικασία ελέγχου κατέληξε, μεταξύ άλλων, σε μεγαλύτερη εστίαση στις εργασίες των επιτροπών, έμφαση σε προτάσεις σε πρώιμο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, αυτόματη ένταξη στην ημερήσια διάταξη των επιτροπών με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση χρόνου, η οποία ήταν κρίσιμη σε περίπτωση ελέγχων της επικουρικής, καθώς και τη δυνατότητα των ενδιαφερόμενων φορέων να συνεισφέρουν σε πρώιμο στάδιο. Τα εθνικά κοινοβούλια κλήθηκαν να ενεργήσουν συλλογικά μέσω του συντονισμού για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής και να συμβάλουν έτσι στην ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμότητας της ΕΕ.

Η κ. Danuta Hübner, πρόεδρος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και συμπρόεδρος της αντιπροσωπείας του ΕΚ στην COSAC, παρουσίασε τη θέση του ΕΚ και αναγνώρισε τη σημασία του διοργανικού πλαισίου συνεργασίας για τις προτεραιότητες της ΕΕ, καθώς και της άκρως αναγκαίας συμμετοχής των εθνικών κοινοβουλίων. Υποστήριξε ότι το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να εξετάζεται στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος και να παρακολουθείται ως κύκλος από την προετοιμασία έως το στάδιο της υλοποίησης. Η ορθή διοργανική συνεργασία, η οποία άρχισε να αναπτύσσεται με τη θέσπιση της διοργανικής συμφωνίας του 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου και την κοινή δήλωση σχετικά με τις νομοθετικές προτεραιότητες της ΕΕ, θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση μελλοντικών συζητήσεων για τις προτεραιότητες της ΕΕ. Η πρόεδρος Hübner κάλεσε τα εθνικά κοινοβούλια να αποφασίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα ασκήσουν επιρροή στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής με

βάση την πείρα τους, αναφέροντας τη μοναδική τους ικανότητα να επηρεάζουν τόσο τις αντίστοιχες κυβερνήσεις τους όσο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η κεντρική ομιλία της αποτέλεσε μια ευκαιρία να επιβεβαιωθεί η διαθεσιμότητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να φέρει τα πολιτικά μηνύματα των εθνικών κοινοβουλίων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

2.6.2 Διακοινοβουλευτική συνεργασία για τη διαφάνεια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ

Η πρακτική συνεργασία των εθνικών κοινοβουλίων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και μεταξύ τους τέθηκε στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης της ολομέλειας της 58ης COSAC. Στη σύνοδο με τίτλο «Φέρνοντας την Ευρωπαϊκή Ένωση πιο κοντά στους πολίτες της», συζητήθηκε εκτενώς το ζήτημα της πρόσβασης στην πληροφόρηση ως προϋπόθεση για να ενισχυθούν οι πολίτες ώστε να ασκούν το δικαίωμά τους να συμμετέχουν στη δημοκρατική διαδικασία. Ο κ. Pieter Omtzigt, βουλευτής του ολλανδικού κοινοβουλίου, εκφώνησε μια ομιλία που είχε μεγάλη απήχηση σχετικά με την ανάγκη βελτίωσης της διαφάνειας της διαδικασίας λήψης πολιτικών αποφάσεων της ΕΕ. Κάτι τέτοιο δεν θα ωφελούσε μόνο στους πολίτες αλλά και τους αντιπροσώπους τους που θα μπορούσαν να εκτελούν καλύτερα τον ελεγκτικό ρόλο τους.

Ισχυρίστηκε ότι το Συμβούλιο της ΕΕ, μη παρέχοντας σε βουλευτές των εθνικών κοινοβουλίων επαρκή πρόσβαση σε έγγραφα και αρχεία ψηφοφοριών, παραβιάζει τους κανονισμούς περί διαφάνειας της ΕΕ. Οι διαπραγματεύσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, για το Brexit ή οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας απέδειξαν ότι «η διαδικασία λήψης αποφάσεων των κρατών μελών ήταν αδιαφανής, γεγονός που δυσχεραίνει τον έλεγχο». Οι αντιπροσωπίες του ολλανδικού κοινοβουλίου κοινοποίησαν στους συμμετέχοντες στην COSAC ένα έγγραφο θέσεων σχετικά με τη διαφάνεια της ΕΕ, στο οποίο περιγράφονται τα μέτρα που μπορούν να καταστήσουν πιο προσιτή τη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ. Ακολουθώντας την πρωτοβουλία της Ολλανδίας, 26 κοινοβούλια/νομοθετικά σώματα υπέγραψαν κοινή επιστολή για τη διαφάνεια της διαδικασίας λήψης πολιτικών αποφάσεων στην ΕΕ, απευθύνοντας συστάσεις προς τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Η πρωτοβουλία αυτή εκφράζει τις ανησυχίες που οδήγησαν στην έρευνα, που κινήθηκε τον Μάρτιο του 2017 από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, στο πλαίσιο της οποίας τέθηκαν συγκεκριμένες ερωτήσεις στο Συμβούλιο, ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση, ελέγχθηκαν τα αρχεία του Συμβουλίου και τελικά υποβλήθηκαν συστάσεις για τον τρόπο βελτίωσης της διαφάνειας της νομοθετικής διαδικασίας του Συμβουλίου.

Στα συμπεράσματα της Προεδρίας της Διάσκεψης των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ που πραγματοποιήθηκε το 2017 στην Μπρατισλάβα, οι πρόεδροι επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους για κοινοβουλευτικό άνοιγμα, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια της νομοθετικής διαδικασίας και αναγνωρίζοντας τον δημόσιο χαρακτήρα των κοινοβουλευτικών πληροφοριών.

2.6.3 Η εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια

Η διακοινοβουλευτική συνεργασία έχει ενισχύσει την ικανότητα των εθνικών κοινοβουλίων να παρακολουθούν τις εθνικές κυβερνήσεις και έχει αποδειχθεί ότι συνιστά σημαντικό μέσο για την ποιοτική και επισταμένη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Η θετική συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις υποθέσεις της ΕΕ είναι ιδιαίτερος ευπρόσδεκτη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Πρωταρχικός ρόλος τους είναι να ζητούν από τις εθνικές κυβερνήσεις να λογοδοτούν, και να ελέγχουν την εθνική τους πολιτική στο Συμβούλιο της ΕΕ. Μπορούν επίσης να παράσχουν μια πλατφόρμα για πραγματικό εθνικό

διάλογο -δημόσιο και διαφανή- σχετικά με τις πολιτικές των χωρών τους για την ΕΕ και να επικοινωνούν με τους πολίτες τους.

Σχεδόν δέκα χρόνια μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λισαβόνας, η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θεώρησε ότι επέστη ο χρόνος για την εκπόνηση μιας έκθεσης πρωτοβουλίας με τίτλο «Η εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια» (εισηγητής Paulo Rangel).

Στόχος της έκθεσης είναι η αξιολόγηση της χρήσης των υφιστάμενων μηχανισμών για τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή πολιτική διαδικασία. Στην έκθεση εξετάζονται πιθανές βελτιώσεις των μηχανισμών αυτών, με σκοπό να προσεγγίσουν τα εθνικά κοινοβούλια το εγχείρημα της ΕΕ. Στην έκθεση αξιολογείται επίσης ο διαρθρωμένος πολιτικός διάλογος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων.

Έπειτα από μια σειρά εργαστηρίων, μελετών, εισηγήσεων από εθνικά κοινοβούλια, αποστολών και μια διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο και μια ψηφοφορία στην επιτροπή AFCCO, εγκρίθηκε το ψήφισμα στην ολομέλεια του ΕΚ τον Απρίλιο του 2018.

3. Θεσμικά κοινοβουλευτικά όργανα

3.1 Η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (COSAC)

Η COSAC, η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 1989 στο Παρίσι. Η μοναδικότητά της έγκειται στο ότι αποτελεί το μοναδικό διακοινοβουλευτικό φόρουμ που κατοχυρώνεται στις Συνθήκες (Πρωτόκολλο αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση). Το εθνικό κοινοβούλιο του κράτους μέλους που ασκεί την εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου πρωτοστατεί στον προσδιορισμό της κατεύθυνσης και του έργου της COSAC. Λαμβάνει στήριξη από μια Προεδρική Τρόικα, της οποίας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι μόνιμο μέλος. Η Προεδρία δύναται επίσης να βασίζεται στην οργανωτική στήριξη μιας ολιγομελούς γραμματείας, η οποία φιλοξενείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπό την ηγεσία ενός υπαλλήλου αποσπασμένου από εθνικό κοινοβούλιο («Μόνιμο Μέλος»). Βλέπε www.cosac.eu

Το 2017 ήταν ένα ειδικό έτος για την COSAC όσον αφορά τις προεδρίες της. Κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, η προεδρία της COSAC από τη Μάλτα επηρεάστηκε από την απόφαση της κυβέρνησης να προκηρύξει πρόωρες εκλογές, διαλύοντας έτσι το κοινοβούλιο. Πέραν τούτου, η απόφαση της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου να ενεργοποιήσει το άρθρο 50 της ΣΕΕ μετά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του Ιουνίου 2016, επηρέασε άμεσα το έργο της COSAC. Το Ηνωμένο Βασίλειο αποφάσισε να παραιτηθεί από την προεδρία του Συμβουλίου κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2017 και η Εσθονία ανέλαβε νωρίτερα τη δική της προεδρία.

Παρά τις πρακτικές επιπτώσεις στην οργάνωση του έργου του κοινοβουλευτικού οργάνου, το όργανο πραγματοποίησε όλες τις συνεδριάσεις του και οι συζητήσεις διατήρησαν εντατικούς ρυθμούς και υψηλό επίπεδο δέσμευσης.

Τα θέματα που επελέγησαν από τις προεδρίες κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα, από τη γαλάζια οικονομία έως την ψηφιακή ενιαία αγορά και την ένωση ασφαλείας. Ωστόσο, οι τρεις βασικοί τομείς ενδιαφέροντος ήταν: το Brexit, το μέλλον της ΕΕ και το πολύπλευρο ζήτημα των πολιτικών για τη μετανάστευση και το άσυλο.

Τα εθνικά κοινοβούλια διατύπωσαν ρητώς την επιθυμία τους να ενημερώνονται δεόντως για την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων σχετικά με το Brexit. Στο πλαίσιο αυτό, η αντιπροσωπεία του ΕΚ συνέβαλε επίσης στη συνεχή ροή πληροφοριών. Οι συμπρόεδροι του, η κ. Mairead McGuinness, πρώτη Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και η κ. Danuta Hübner, πρόεδρος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχουν εξηγήσει εκτενώς τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την ΕΕ και τα θεμελιώδη κριτήρια για τη διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων. Αναγνωρίστηκε το λυπηρό αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του Ιουνίου του 2016 και το κόστος που προκύπτει και για τις δύο πλευρές. Στις παρεμβάσεις τους σχετικά με το ζήτημα αυτό, οι συμπρόεδροι τόνισαν τους βασικούς στόχους και τα σημεία αναφοράς: την υπεράσπιση των θεμελιωδών αξιών και ελευθεριών της ΕΕ, τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ που ζουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και των πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου που ζουν στην ΕΕ και, τέλος, την υποχρέωση να αποφευχθεί οποιαδήποτε διαταραχή της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Βόρεια Ιρλανδία. Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούσαν επίσης να ανταλλάξουν απόψεις με τον επικεφαλής των διαπραγματεύσεων ΕΕ για το Brexit, κ. Michel Barnier, ο οποίος παρακολούθησε όλες τις συνεδριάσεις της ολομέλειας της COSAC μετά το δημοψήφισμα του Ηνωμένου Βασιλείου τον Ιούνιο του 2016.

Επίσης, σημαντικό μέρος των συζητήσεων αφιερώθηκε στο μέλλον της ΕΕ. Η ανάγκη να προσεγγίσουν οι πολίτες της ΕΕ τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τη δράση τους άρχισε να συνειδητοποιείται υπό τη μορφή μιας κοινής ευθύνης. Το αποτέλεσμα αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αδιάλειπτη δέσμευση της κ. Mairead McGuinness, πρώτης Αντιπροέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έναντι των εθνικών κοινοβουλίων. Η ατμόσφαιρα της ανανεωμένης εμπιστοσύνης επέτρεψε τη σημαντική εμβάθυνση των ανταλλαγών απόψεων. Στο πλαίσιο αυτό, η πιο σημαντική συζήτηση διεξήχθη στη διάρκεια της 58ης συνεδρίασης ολομέλειας στο Ταλίν, κατά την οποία η Πρόεδρος της Εσθονίας η κ. Kersti Kaljulaid, ο κ. Michel Barnier και η κ. Danuta Hübner επεσήμαναν από κοινού τα αξιοσημείωτα επιτεύγματα του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, τις αδυναμίες του, τους λόγους για τους οποίους δεν έχουν αντιμετωπιστεί ορισμένα ζητήματα με την κατάλληλη ετοιμότητα, ενώ τόνισαν την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας, εφόσον ο στόχος είναι η επίλυση των παγκόσμιων ζητημάτων.

Ίσως το ζήτημα στο οποίο μια θετικότερη ατμόσφαιρα δεν ισοδυναμεί με σημαντικές εξελίξεις όσον αφορά τις πιθανές λύσεις, είναι το ζήτημα της μετανάστευσης. Αναμφίβολα, οι τόνοι της συζήτησης έχουν πέσει σε σχέση με το σκληρό ύφος των προηγούμενων δύο ετών, αλλά δεν εμφανίζονται πολλές ενδείξεις σύγκλισης όσον αφορά μια κοινή μακροπρόθεσμη λύση. Η ρεαλιστική προσέγγιση, ορισμένες φορές μινιμαλιστική κατά την άποψη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορεί να ερμηνεύσει τις πτυχές που επέλεξαν οι προεδρίες: την εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης και την πτυχή της ασφάλειας.

Τούτου λεχθέντος, η βελτιωμένη ατμόσφαιρα επέτρεψε πιο γόνιμες και πιο συγκεκριμένες συζητήσεις. Κατά συνέπεια, η COSAC ως κοινό φόρουμ όλων των κοινοβουλίων της ΕΕ έχει εμπλουτιστεί.

Η 57η COSAC στη Βαλέτα δεν εξέδωσε πολιτική εισήγηση λόγω ελλείψεως πολιτικής εντολής στην αντιπροσωπεία της προεδρίας.

Ορισμένα από τα ζητήματα που καλύφθηκαν από τις συζητήσεις της COSAC στη Βαλέτα συμπεριλήφθηκαν από την εσθονική προεδρία στην εισήγηση της 58ης COSAC, η οποία εγκρίθηκε με εξαιρετικά υψηλό ποσοστό συναίνεσης από τις αντιπροσωπείες, διά βοής.

3.2 Οι ετήσιες και άτυπες Διασκέψεις των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ (EUSC)

Η ετήσια Διάσκεψη των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ (EUSC) βασίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Στοκχόλμης που εκδόθηκαν το 2010. Προβλέπουν μία ετήσια συνεδρίαση την οποία διοργανώνει το κράτος μέλος που ασκεί την φθινοπωρινή Προεδρία συγκεκριμένου έτους και η οποία διεξάγεται κατά την εαρινή Προεδρία του επόμενου έτους. Η Διάσκεψη εκδίδει μη δεσμευτικά συμπεράσματα της Προεδρίας. Επίσης, αρμοδιότητά της είναι η εποπτεία του συντονισμού των διακοινοβουλευτικών δραστηριοτήτων της ΕΕ. Μπορούν να συκληθούν έκτακτες συνεδριάσεις της EUSC, αλλά το 2017 οι συνεδριάσεις αυτού του είδους αντικαταστάθηκαν από μια άτυπη σύνοδο κορυφής των προέδρων των κοινοβουλίων. Βλέπε www.ipex.eu

Η ετήσια Διάσκεψη των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ πραγματοποιήθηκε στην Μπρατισλάβα στις 23-24 Απριλίου 2017. Διεξήχθη υπό την προεδρία του κ. Andrej Danko, Προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου της Σλοβακικής Δημοκρατίας.

Η Διάσκεψη χωρίστηκε σε δύο συνεδριάσεις: η μία, για το μέλλον της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα και τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων· και η άλλη, για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την προσέγγιση του κοινοβουλευτικού θεματολογίου εγγύτερα στους πολίτες. Ωστόσο, το πιο συγκεκριμένο ζήτημα της εν λόγω Διάσκεψης ήταν η συμφωνία σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη σύσταση μικτής ομάδας κοινοβουλευτικού ελέγχου της Ευρώπης, η οποία δεν αποτέλεσε ξεχωριστό σημείο στην ημερήσια διάταξη της Διάσκεψης. Η απόφαση σχετικά με τον μικτό έλεγχο της Ευρώπης προσαρτήθηκε στα συμπεράσματα, συμφωνήθηκε με συναίνεση και χωρίς την ανάγκη συζήτησης στην ολομέλεια της διάσκεψης.

Όσον αφορά το μέλλον της ΕΕ, στο πλαίσιο του υφιστάμενου μεταβαλλόμενου διεθνούς γεωπολιτικού τοπίου, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλίων τόνισαν την ανάγκη για ισχυρότερη ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή, γεγονός που απαιτεί ισορροπημένες σχέσεις βάσει διεθνών κανόνων και προτύπων, καθώς και κοινή προσπάθεια και ενισχυμένη συνεργασία με τους παγκόσμιους εταίρους και την Ευρωπαϊκή Γειτονία για την καταπολέμηση παγκόσμιων απειλών και προκλήσεων. Οι Πρόεδροι των Κοινοβουλίων αναγνώρισαν ότι αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο εάν η ΕΕ ενεργούσε από κοινού. Εν προκειμένω, οι Πρόεδροι επεσήμαναν τις προσπάθειες ορισμένων κρατών μελών να συμμετάσχουν σε στενότερη συνεργασία στον τομέα της άμυνας, θέμα που θα συμπεριληφθεί στο θεματολόγιο της Διάσκεψης των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ του 2018.

Σχετικά με την προσέγγιση του κοινοβουλευτικού θεματολογίου εγγύτερα στους πολίτες, οι Πρόεδροι αναγνώρισαν ότι η εμπλοκή και συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική ζωή αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της δημοκρατίας, και ότι τα εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ πολιτών και χάραξης πολιτικών. Οι Πρόεδροι των Κοινοβουλίων θεώρησαν ότι απαιτείται περισσότερη δράση σε όλα τα θεσμικά επίπεδα, εθνικά ή ευρωπαϊκά, προκειμένου να προσεγγίσει η Ευρώπη τους πολίτες της με έναν κατανοητό και συμμετοχικό τρόπο, δίνοντας έμφαση στην κοινή ιστορία και τις κοινές αξίες. Οι Πρόεδροι θεωρούν ότι η ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη αυτού του στόχου.

Έκτακτη Διάσκεψη των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ για την 60ή επέτειο από την υπογραφή της Συνθήκης της Ρώμης

Με φόντο το Brexit και τις πολλές κρίσεις με τις οποίες ήρθε αντιμέτωπη η ΕΕ το 2016, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλίων της ΕΕ συναντήθηκαν σε έκτακτη διάσκεψη, με σκοπό τον εορτασμό της υπογραφής των Συνθηκών της Ρώμης πριν από 60 χρόνια, και ως ένδειξη ενότητας. Η έκτακτη διάσκεψη πραγματοποιήθηκε στους χώρους των ιταλικών νομοθετικών σωμάτων, υπό την αιγίδα της Προέδρου της Ιταλικής Βουλής, κ. Laura Boldrini, και του Προέδρου της Ιταλικής Γερουσίας, κ. Pietro Grasso.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκπροσωπήθηκε από τον νεοεκλεγέντα Πρόεδρό του, κ. Antonio Tajani, ο οποίος ήταν επίσης κεντρικός ομιλητής. Τόνισε ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στη μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να βελτιωθεί και να γίνει πιο δημοκρατική και ικανή να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών μας.

Στους ομιλητές της επίσημης αυτής εκδήλωσης συγκαταλέγονται ο κ. Romano Prodi, πρώην Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής· ο κ. Donald Tusk, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου· ο κ. Frans Timmermans, πρώτος Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής· ο κ. Giorgio Napolitano, ομότιμος Πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας· ο κ. Mario Monti, πρώην Ευρωπαίος Επίτροπος και πρώην Πρωθυπουργός της Ιταλίας· και ο κ. Paolo Gentiloni, Πρωθυπουργός της Ιταλίας.

4. Διακοινοβουλευτικός διάλογος

4.1 Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα και Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΔΚΔ ΣΟΣΔ)

Το άρθρο 13 του αποκαλούμενου δημοσιονομικού συμφώνου προβλέπει την καθιέρωση διακοινοβουλευτικής διάσκεψης για τη συζήτηση των δημοσιονομικών πολιτικών και άλλων θεμάτων που καλύπτονται από τη συμφωνία. Η Διάσκεψη των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ ενέκρινε το 2015 τον εσωτερικό κανονισμό της Διακοινοβουλευτικής Διάσκεψης για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΔΚΔ ΣΟΣΔ). Η διάσκεψη περιλαμβάνει όλα τα εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα κοινοβούλια μέλη μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα το μέγεθος και τη σύνθεση των αντιπροσωπειών τους. Βλέπε www.ipex.eu

Η Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα και η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν κερδίσει μια μόνιμη θέση στο ημερολόγιο της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας και έχουν αναδειχθεί σε πραγματικό φόρουμ διακοινοβουλευτικού διαλόγου σε αυτούς τους τομείς πολιτικής που αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία.

Η Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα για το 2017 πραγματοποιήθηκε από τις 30 Ιανουαρίου έως την 1η Φεβρουαρίου 2017 στους χώρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις Βρυξέλλες. Όπως και τα προηγούμενα έτη, πραγματοποιήθηκαν δύο εκδηλώσεις στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινοβουλευτικής Εβδομάδας του 2017:

- Η Διάσκεψη για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, που οργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σε αυτήν παρασχέθηκε η ευκαιρία για ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές κατά την εφαρμογή των κύκλων του Εξαμήνου και για ενίσχυση της συνεργασίας

προκειμένου να ελέγχονται οι ενέργειες της εκτελεστικής εξουσίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, στο πλαίσιο του κύκλου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

- Η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία συνδιοργανώθηκε και διεξήχθη υπό τη συμπροεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων της Μάλτας και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Διάσκεψη αποτελεί το φόρουμ γόνιμου διαλόγου και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επίσης, έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη δημοκρατική υποχρέωση λογοδοσίας στον τομέα της οικονομικής διακυβέρνησης και της δημοσιονομικής πολιτικής στην ΕΕ, και ειδικότερα στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ), λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνική διάσταση και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κοινοβουλίων της ΕΕ.

Στην Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα παρευρέθησαν περισσότεροι από 100 βουλευτές εθνικών κοινοβουλίων από όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για να συζητήσουν οικονομικά, δημοσιονομικά και κοινωνικά ζητήματα.

Στο πλαίσιο της εσθονικής προεδρίας του Συμβουλίου, το κοινοβούλιο της Εσθονίας φιλοξένησε τη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τις 29 έως τις 31 Οκτωβρίου 2017 στο Ταλίν. Η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη επικεντρώθηκε στην ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τα ακόλουθα τέσσερα θέματα: το μέλλον της ΟΝΕ, τα μέτρα τόνωσης της οικονομίας και της χρηματοδοτικής ενίσχυσης, τις δημοσιονομικές προκλήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αποτελεσματική είσπραξη φόρων. Ο κ. Eiki Nestor, Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Εσθονίας, και ο κ. Remo Holsmer, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών του Κοινοβουλίου της Εσθονίας, υποδέχθηκαν στη διάρκεια της τριήμερης διάσκεψης 172 βουλευτές που εκπροσωπούσαν 26 κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη Νορβηγία και το Μαυροβούνιο.

4.2 Διακοινοβουλευτική συνεργασία για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας (ΔΚΔ ΚΕΠΠΑ/ΚΠΑΑ)

Έχοντας θεσπιστεί με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ το 2012, η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΔΚΔ ΚΕΠΠΑ/ΚΠΑΑ) αποτελεί τη διακοινοβουλευτική πλατφόρμα συζήτησης σχετικά με την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας και άμυνας της ΕΕ. Στη Διάσκεψη, η οποία διοργανώνεται δύο φορές το χρόνο από το Κοινοβούλιο του κράτους μέλους της ΕΕ που ασκεί την εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου σε στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συμμετέχουν τακτικά βουλευτές από όλη την ΕΕ. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καλεί συχνά τα εθνικά κοινοβούλια στις συνεδριάσεις της στις Βρυξέλλες, συμπληρώνοντας τον διακοινοβουλευτικό διάλογο σε αυτόν τον κρίσιμο τομέα πολιτικής. Βλέπε www.ipex.eu

Το 2017, η 10η και η 11η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την ΚΕΠΠΑ/ΚΠΑΑ πραγματοποιήθηκαν στη Μάλτα (26-28 Απριλίου) και στο Ταλίν (2-4 Σεπτεμβρίου). Οι αντιπροσωπεΐες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στις δύο συνεδριάσεις αποτελούνταν από μέλη της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της Υποεπιτροπής Ασφαλείας και Άμυνας, και τελούσαν υπό την προεδρία του κ. David McAllister, προέδρου της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων.

Στη διάρκεια της Διακοινοβουλευτικής Διάσκεψης για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας που διοργανώθηκε στο πλαίσιο της μαλτέζικης προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στα εξής θέματα: η ανατολική διάσταση της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, η ευρωπαϊκή αντίδραση στην αστάθεια και στις απειλές στη Νότια Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Μεμονωμένα εργαστήρια επικεντρώθηκαν στη μεταναστευτική πολιτική της ΕΕ από το 2017 και μετά· στην καταπολέμηση της προπαγάνδας και του πολέμου πληροφοριών· στο ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την άμυνα και τις σχέσεις ΕΕ-NATO. Η Διάσκεψη ενέκρινε περιεκτικά συμπεράσματα με συγκεκριμένες συστάσεις για όλα αυτά τα θέματα.

Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2017, με πρωτοβουλία του εσθονικού Κοινοβουλίου, η Διάσκεψη επέλεξε να συζητήσει και να ανταλλάξει πληροφορίες σχετικά με θέματα όπως: η Ευρώπη στο παγκόσμιο πλαίσιο· αναζωογόνηση της ενότητας της Δύσης και των διατλαντικών σχέσεων· οι προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα της ΚΕΠΠΑ/ ΚΠΑΑ· η κατάσταση πέρα από τα σύνορα της ΕΕ· τρόποι ενίσχυσης της ευρωπαϊκής άμυνας και πρακτικές πτυχές του υβριδικού κόσμου, συμπεριλαμβανομένης της σφαίρας του κυβερνοχώρου και της στρατηγικής επικοινωνίας. Στη διάρκεια της Διάσκεψης, πραγματοποιήθηκαν ειδικά σεμινάρια σχετικά με τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εστιάζοντας στα Δυτικά Βαλκάνια και στην Ανατολική Εταιρική Σχέση και στη Ρωσία.

Στην κοινή δήλωσή τους, οι συμπρόεδροι επιβεβαίωσαν ότι η εξαμηνιαία διάσκεψη επιτρέπει στους εθνικούς και ευρωπαίους βουλευτές να συντονίσουν τις πολιτικές τους θέσεις σε βασικά ζητήματα ασφάλειας και άμυνας, με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας της χάραξης πολιτικής σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο για την αντιμετώπιση αυτών των παγκόσμιων προκλήσεων.

4.3 Διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών (ΔΣΕ) και άλλες διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις

Πέραν των δύο τακτικών διακοινοβουλευτικών διασκέψεων, οι επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διοργανώνουν ετησίως περίπου 20 διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών (ΔΣΕ) στις οποίες καλούν τις αντίστοιχες επιτροπές των εθνικών κοινοβουλίων να συμμετάσχουν σε διάλογο σχετικά με συγκεκριμένα θέματα. Άλλου τύπου διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις διοργανώνονται σε πιο ειδική βάση, συνήθως από το κοινοβούλιο του κράτους που ασκεί την Προεδρία.

Οι σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων συσφίχθηκαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Οι συζητήσεις στις διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών παρέχουν μια πλατφόρμα στην οποία οι βουλευτές μπορούν να διεξάγουν πιο συγκεκριμένες και εστιασμένες ανταλλαγές απόψεων για βασικά νομοθετικά και πολιτικά ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Οι διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών αποτελούν πλέον ένα δυναμικό στοιχείο της διακοινοβουλευτικής συνεργασίας και περιλαμβάνονται στο ετήσιο θεματολόγιο των επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το σταθερά υψηλό επίπεδο παρουσίας και συμμετοχής των εθνικών κοινοβουλίων οδήγησε σε διαρκή προβληματισμό σε επίπεδο ΕΚ σχετικά με τον καλύτερο τρόπο με τον οποίο μπορεί να διασφαλιστεί ότι οι συνεδριάσεις είναι αμοιβαία επωφελείς και κατάλληλες για τον σκοπό που εξυπηρετούν.

Το 2017, διοργανώθηκαν δεκαπέντε διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών, οι περισσότερες με την παραδοσιακή μορφή των συνεδριάσεων διακοινοβουλευτικών επιτροπών, αλλά και ως ανταλλαγή απόψεων. Οι συνεδριάσεις διοργανώθηκαν στις Βρυξέλλες με πρωτοβουλία μίας ή περισσότερων επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και με την

υποστήριξη της Διεύθυνσης Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια. Ο ιδιαίτερα υψηλός αριθμός συνεδριάσεων και η τελική επιλογή των θεμάτων ήταν αποτέλεσμα μιας πολύπλοκης άσκησης εξισορρόπησης των νομοθετικών και πολιτικών προτεραιοτήτων των κοινοβουλίων της ΕΕ και εκείνων που υπαγόρευσαν οι διεθνείς εξελίξεις. Το 2017, 450 βουλευτές εθνικών κοινοβουλίων συναντήθηκαν με 400 βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε συνεδριάσεις που διοργανώθηκαν από εννέα διαφορετικές κοινοβουλευτικές επιτροπές. Τρεις επιτροπές διοργάνωσαν περισσότερες από μία εκδηλώσεις στις οποίες συμμετείχαν εθνικά κοινοβούλια: η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) διοργάνωσε τρεις, ενώ η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων (AFCO) και η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (FEMM) διοργάνωσαν εκάστη δύο διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξασφάλισε ότι ένας αριθμός συνεδριάσεων θα περιλαμβάνεται πλέον τακτικά στο πρόγραμμα διακοινοβουλευτικών δραστηριοτήτων. Αυτές είναι: η Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα (βλέπε κεφάλαιο 4.1), μια ετήσια ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τον κύκλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, οι εξαμηνιαίες συνεδριάσεις των Επιτροπών Εξωτερικών Υποθέσεων στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την ΚΕΠΠΑ/ ΚΠΑΑ (βλέπε κεφάλαιο 4.2) και η συνεδρίαση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία σηματοδοτεί τη Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας στις 8 Μαρτίου.

Το 2017, εκτός από τη διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών του Μαρτίου για την οικονομική χειραφέτηση των γυναικών, η επιτροπή FEMM σηματοδότησε τη Διεθνή Ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών με τη διεξαγωγή κοινοβουλευτικής συνεδρίασης επιτροπών με τίτλο «Η σύμβαση της Κωνσταντινούπολης: καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο».

Στη διάρκεια του 2017, οι επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συνέβαλαν ενεργά και ουσιαστικά στον εν εξελίξει διάλογο για το μέλλον της Ευρώπης, καταθέτοντας συγκεκριμένες προτάσεις για τη μεταρρύθμιση των πολιτικών και των θεσμών της. Όποτε κατέστη δυνατό, οι επιτροπές κάλεσαν τα εθνικά κοινοβούλια να συζητήσουν τις προτάσεις αυτές κατά τη διάρκεια των διακοινοβουλευτικών συνεδριάσεων επιτροπών.

Η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων διοργάνωσε διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών σχετικά με την τρίτη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, και μία άλλη σχετικά με τη σύσταση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η επιτροπή LIBE διοργάνωσε επίσης ανταλλαγή απόψεων με τα εθνικά κοινοβούλια και την κοινωνία των πολιτών σχετικά με την «Ολοκληρωμένη αξιολόγηση της πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ».

Η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων κάλεσε τα εθνικά κοινοβούλια στη διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών με τίτλο «Το μέλλον της Ευρώπης: προοπτικές των προτάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Λευκής Βίβλου της Επιτροπής». Ως προκαταρκτικό βήμα για τη σύνταξη της έκθεσής της σχετικά με την «Εφαρμογή των διατάξεων της συνθήκης σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια», η επιτροπή AFCO διοργάνωσε ειδική διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών, στην οποία βουλευτές και εμπειρογνώμονες προσέφεραν στον εισηγητή και στην επιτροπή άμεση εις βάθος γνώση ως προς αυτό το θέμα.

Η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης έδωσε έμφαση στο μέλλον της πολιτικής συνοχής μετά το 2020. Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (AFET) συζήτησε τις προοπτικές ένταξης στην ΕΕ και τη διαδικασία προσχώρησης των Δυτικών Βαλκανίων, μια επίκαιρη ανταλλαγή απόψεων για ένα ζήτημα που ανακοινώθηκε ως μία από

τις βασικές προτεραιότητες της βουλγαρικής προεδρίας. Τα εθνικά κοινοβούλια συμμετείχαν στη συζήτηση σχετικά με τον ρόλο της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή, στη διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών με θέμα «Η εφαρμογή της ευρωπαϊκής κοινής αντίληψης για την ανάπτυξη και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης», η οποία διοργανώθηκε από την Επιτροπή Ανάπτυξης.

Ιδιαίτερα σημαντική το 2017 ήταν η συνδιοργάνωση από την επιτροπή LIBE και την εσθονική προεδρία της συνεδρίασης συγκρότησης σε Σώμα της μικτής ομάδας μικτού κοινοβουλευτικού ελέγχου της Ευρωπόλ. Η συνεδρίαση αυτή ήταν αποτέλεσμα μιας επίπονης διαδικασίας διαβούλευσης και ανταλλαγής απόψεων (βλ. κεφάλαιο 2.3).

Μια πρόσφατη τάση στη διακοινοβουλευτική συνεργασία ήταν η πρόσκληση που απευθύνθηκε στα εθνικά κοινοβούλια να συμμετάσχουν σε διασκέψεις υψηλού επιπέδου που διεξήχθησαν με πρωτοβουλία και υπό την αιγίδα του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η πρώτη διάσκεψη υψηλού επιπέδου αφορούσε τη διαχείριση της μετανάστευσης και πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιουνίου 2017. Ακολούθησαν παρόμοιες εκδηλώσεις που αφορούσαν: τον τουρισμό (27 Σεπτεμβρίου 2017), τη χρηματοδότηση της καθαρής ενέργειας (7 Νοεμβρίου 2017) και μια ανανεωμένη εταιρική σχέση με την Αφρική (22 Νοεμβρίου 2017). Στις διασκέψεις υψηλού επιπέδου παρευρέθησαν μέλη εθνικών κοινοβουλίων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πολλοί ενδιαφερόμενοι φορείς. Αυτή η νέα μορφή πρόσφερε ένα ευρύ φάσμα προοπτικών για τα θέματα αυτά, συμβάλλοντας σε πιο ενημερωμένες κοινοβουλευτικές συζητήσεις.

Κατάλογος όλων των διακοινοβουλευτικών συνεδριάσεων επιτροπών που διοργανώθηκαν από επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2017, καθώς και πιο αναλυτικές στατιστικές, παρατίθενται στο παράρτημα II.

4.4 Διμερείς επισκέψεις από εθνικά κοινοβούλια της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ένα διαρκώς εξελισσόμενο εργαλείο και μια μορφή διακοινοβουλευτικού διαλόγου είναι οι διμερείς επισκέψεις που πραγματοποιούν τα επιμέρους εθνικά κοινοβούλια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συχνά σε συνδυασμό με επισκέψεις σε άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Αυτή η μορφή προσφέρει ένα ιδιαίτερος οριοθετημένο, προσαρμοσμένο, ευέλικτο και αποδοτικό, ως προς το κόστος και τον χρόνο, πλαίσιο για την πραγματοποίηση συζητήσεων επί θεμάτων που ενδιαφέρουν ένα συγκεκριμένο εθνικό κοινοβούλιο.

Στόχος των διμερών επισκέψεων είναι να προωθηθούν και να ενισχυθούν οι σχέσεις μεταξύ των κοινοβουλίων τόσο σε πολιτικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο. Ο αριθμός τους είναι ανοδικός, μια πρόσφατη τάση η οποία αναμένεται να συνεχιστεί.

Το 2017 διοργανώθηκε ένας πρωτοφανής αριθμός επισκέψεων: 85 συνολικά. Ο μεγαλύτερος αριθμός αιτημάτων για επισκέψεις ελήφθη από τα δύο σώματα του βρετανικού κοινοβουλίου, τη γαλλική εθνοσυνέλευση και το κοινοβούλιο της Νορβηγίας. Οι επισκέψεις του βρετανικού κοινοβουλίου επικεντρώθηκαν, όπως αναμενόταν, στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Οι επισκέψεις από τη Γαλλία πραγματοποιήθηκαν κυρίως για τη στήριξη της σημαντικής κοινοβουλευτικής μεταρρύθμισης της Γαλλίας. Η δραστηριότητα της Νορβηγίας μπορεί να ερμηνευτεί εν μέρει και από το Brexit, δεδομένου ότι το «νορβηγικό μοντέλο» εξακολουθεί να αποτελεί το 2017 μια αξιόπιστη επιλογή για τις μελλοντικές σχέσεις ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου. Όπως αναφέρθηκε στο κεφάλαιο για το μέλλον της ΕΕ, η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ και η προσέγγιση της ΕΕ εγγύτερα στους πολίτες αποτέλεσαν θέματα υψηλής προτεραιότητας στην ημερήσια διάταξη αυτών των συνεδριάσεων.

Για τα κοινοβούλια των χωρών που ασκούν την προεδρία της ΕΕ για πρώτη φορά διοργανώνονται ειδικές επισκέψεις για βουλευτές και εμπειρογνώμονες, στο πλαίσιο του Προγράμματος στήριξης του Κοινοβουλίου της Προεδρίας (βλέπε κεφάλαιο 6.3). Το ΕΚ, περιστασιακά και κατόπιν αιτήματος, διοργανώνει επισκέψεις του κοινοβουλευτικού προσωπικού των νομοθετικών σωμάτων που βρίσκονται σε διαδικασία προσαρμογής ή εκσυγχρονισμού της οργάνωσής τους και εκφράζουν ενδιαφέρον για τη λειτουργία του ΕΚ.

Λεπτομερής κατάλογος όλων των επισκέψεων, συμπεριλαμβανομένων των βιντεοδιασκέψεων, από εθνικά κοινοβούλια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που διοργανώθηκαν το 2017 με την υποστήριξη της Διεύθυνσης Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια είναι διαθέσιμος στο παράρτημα ΙΙΙ.

5. Ο «μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης» και ο «άτυπος πολιτικός διάλογος» - Πρωτόκολλα αριθ. 1 και 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας

Το πρωτόκολλο αριθ. 2 ΣΛΕΕ ορίζει έναν μηχανισμό επανεξέτασης, τον αποκαλούμενο «μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης», με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων. Στο πλαίσιο αυτού του μηχανισμού, τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να επανεξετάζουν σχέδια νομοθετικών πράξεων της ΕΕ και, εάν διαπιστώνουν παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας, μπορούν να αποστέλλουν «αιτιολογημένη γνώμη» εντός οκτώ εβδομάδων από τη διαβίβαση των εν λόγω σχεδίων προς το θεσμικό όργανο που τα εξέδωσε. Το πρωτόκολλο προβλέπει διαδικασία επανεξέτασης και, επίσης, υποχρεωτικής επανεξέτασης (διαδικασίες γνωστές αντιστοίχως ως «κίτρινη κάρτα» και «πορτοκαλί κάρτα»), όταν ο αριθμός των αιτιολογημένων γνωμών που υποβάλλονται υπερβαίνει συγκεκριμένα κατώτατα όρια. Αυτός ο επίσημος ρόλος για τα εθνικά κοινοβούλια έχει προωθήσει ένα υψηλότερο επίπεδο συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και οδήγησε σε αναθεώρηση και τροποποίηση του εσωτερικού του Κανονισμού και των διοικητικών δομών του ΕΚ με στόχο την περαιτέρω βελτίωση των διακοινοβουλευτικών σχέσεων.

Βλ. www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/connect/welcome.html

5.1 Μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης

Όσον αφορά τον μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης, οι παρατηρήσεις που υποβάλλουν τα εθνικά κοινοβούλια εξετάζονται στις ακόλουθες κατηγορίες³:

1. «αιτιολογημένη γνώμη», εάν έχουν κοινοποιηθεί στο Κοινοβούλιο εντός της προθεσμίας των οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 6 του πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας⁴, και αναδεικνύουν τη μη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας·
2. «εισήγηση», εάν δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια.

³ Βλ. έγγραφο της Διάσκεψης των Προέδρων των Επιτροπών της 15ης Δεκεμβρίου 2010: «Common approach for the treatment at committee level of national Parliaments' reasoned opinions and all other contributions of national Parliaments» (Κοινή προσέγγιση για την αντιμετώπιση σε επίπεδο επιτροπών των αιτιολογημένων γνωμών των εθνικών κοινοβουλίων και όλων των εισηγήσεων των εθνικών κοινοβουλίων).

⁴ Πρωτόκολλο αριθ. 2 για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, άρθρο 6: «Κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή κάθε σώμα εθνικού κοινοβουλίου μπορεί, εντός προθεσμίας οκτώ εβδομάδων από την ημερομηνία διαβίβασης ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης, στις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, να απευθύνει προς τους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής αιτιολογημένη γνώμη στην οποία εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους εκτιμά ότι το εν λόγω σχέδιο δεν συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Εναπόκειται σε κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή σώμα εθνικού κοινοβουλίου να συμβουλευθεί, κατά περίπτωση, τα περιφερειακά κοινοβούλια που έχουν νομοθετικές εξουσίες.»

Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων (JURI) είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας⁵.

Το 2017, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έλαβε επισήμως 421 παρατηρήσεις από εθνικά κοινοβούλια βάσει του πρωτοκόλλου αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Από αυτές, οι 49 ήταν αιτιολογημένες γνώμες ενώ οι υπόλοιπες 372 ήταν εισηγήσεις (παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν και δεν εγείρουν ζητήματα σχετικά με την τήρηση της επικουρικότητας).

Από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας (1η Δεκεμβρίου 2009), 2.799 παρατηρήσεις διαβιβάστηκαν από τα εθνικά κοινοβούλια. Από αυτές, μόνο 429 περίπου (15 %) ήταν αιτιολογημένες γνώμες που υποστήριζαν ότι υπήρχε παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας, ενώ η συντριπτική πλειονότητα (περίπου 85 %) ήταν εισηγήσεις που αφορούσαν την ουσία των προτάσεων.

Τούτο καταδεικνύει ότι τα εθνικά κοινοβούλια δεν έχουν χρησιμοποιήσει αυτόν τον μηχανισμό για να αναστείλουν τη νομοθετική διαδικασία σε επίπεδο ΕΕ. Έως τώρα, μόνο λίγα εθνικά κοινοβούλια έχουν αποστείλει μεγάλο αριθμό αιτιολογημένων γνώμων. Το 2017, 18 από τα 41 νομοθετικά σώματα εξέδωσαν αιτιολογημένες γνώμες. Τα πιο δραστήρια ήταν: Η γαλλική *Sénat* με οκτώ, το γερμανικό *Bundestag* και το αυστριακό *Bundesrat* με 6 αιτιολογημένες απόψεις, έκαστο.

Από την καθιέρωση αυτού του μηχανισμού, το κατώτατο όριο που απαιτείται για την ενεργοποίηση της διαδικασίας επανεξέτασης «κίτρινης κάρτας» έχει επιτευχθεί μόνο τρεις φορές μέχρι σήμερα, πιο πρόσφατα τον Μάιο του 2016 σχετικά με την πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας για την απόσπαση εργαζομένων. Η Επιτροπή αποφάσισε να διατηρήσει την πρότασή της, δεδομένου ότι, κατά την άποψή της, δεν παραβίαζε την αρχή της επικουρικότητας⁶. Πολλά από τα εθνικά κοινοβούλια που συμμετείχαν σε αυτήν την τρίτη διαδικασία «κίτρινης κάρτας» συνέχισαν να εκφράζουν την απογοήτευσή τους για το αποτέλεσμα στη διάρκεια του 2017.

Τα εθνικά κοινοβούλια έκαναν χρήση του πρωτοκόλλου αριθ. 2 ως μέσου για να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με την ουσία των προτάσεων και όχι για την επικουρικότητα. Τούτο καταδεικνύει την επιθυμία τους να συμμετέχουν στενότερα στην ουσιαστική νομοθετική διαδικασία.

Η Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια παρέχει στους βουλευτές (ιδίως στους εισηγητές), στα πολιτικά όργανα και στις υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ειδική εμπειρογνομosύνη και ενημερώσεις για παρατηρήσεις που υποβάλλουν τα εθνικά κοινοβούλια σε όλη τη διάρκεια του νομοθετικού κύκλου.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διεύθυνση διατηρεί τη βάση δεδομένων CONNECT, η οποία περιλαμβάνει όλα τα έγγραφα που έχουν διαβιβάσει από εθνικά κοινοβούλια μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας. Η βάση δεδομένων CONNECT αναβαθμίστηκε στις αρχές του 2017, ώστε να συμπεριλάβει διάφορες σημαντικές λειτουργίες αναζήτησης και στατιστικά εργαλεία.

---

⁵ Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου· παράρτημα V, παράγραφος XVI, εδάφιο 1: «Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων είναι αρμόδια για την ερμηνεία, εφαρμογή και εποπτεία του δικαίου της Ένωσης, τη συμμόρφωση των πράξεων της Ένωσης με το πρωτογενές δίκαιο, και ιδίως την επιλογή της νομικής βάσης και τον σεβασμό των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας».

⁶ Βλ. κεφάλαιο 2.2 της ενδιάμεσης έκθεσης του 2016 σχετικά με τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων της ΕΕ, Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια.

Είναι πλέον διαθέσιμη στον ιστότοπο της Διεύθυνσης Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια: www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/connect/welcome.html

Αυτή η αναβάθμιση είχε επίσης ως αποτέλεσμα την ενσωμάτωση των πληροφοριών αυτών απευθείας στον κοινό χώρο εργασίας της ηλεκτρονικής επιτροπής των ΓΔ IPOL/ EXPO. Όπως όλα τα άλλα έγγραφα επιτροπών και οι πληροφορίες που σχετίζονται με κάποιον νομοθετικό φάκελο, οι παρατηρήσεις των εθνικών κοινοβουλίων περιλαμβάνονται απευθείας στον φάκελο στον οποίο αναφέρονται. Αυτό ισχύει όχι μόνο για τις αιτιολογημένες γνώμες, αλλά και για όλες τις εισηγήσεις που διαβιβάζουν τα εθνικά κοινοβούλια.

Μια άλλη υπηρεσία που παρέχεται από τη Διεύθυνση είναι το μηνιαίο σημείωμα σχετικά με την κατάσταση των αιτιολογημένων γνώμων και των εισηγήσεων. Το ενημερωτικό σημείωμα αποτελείται από δύο τμήματα: το ένα περιλαμβάνει μια επισκόπηση όλων των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν μετά το προηγούμενο σημείωμα και το άλλο αναφέρεται σε όλους τους νομοθετικούς φακέλους της ημερήσιας διάταξης της αντίστοιχης συνόδου ολομέλειας. Συντάσσεται για τη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων των Επιτροπών, που διεξάγονται την Τρίτη κάθε συνόδου του Στρασβούργου και αποτελεί μέρος του επίσημου φακέλου της συνεδρίασης. Το σημείωμα είναι επίσης διαθέσιμο στον ιστότοπο της Διεύθυνσης και διανέμεται πριν από κάθε σύνοδο ολομέλειας σε όλους τους βουλευτές/ βοηθούς και αντιπροσώπους των πολιτικών ομάδων, στη Νομική Υπηρεσία και τη ΓΔ Εσωτερικών Πολιτικών (IPOL), τη ΓΔ Εξωτερικών Πολιτικών (EXPO), στα γραφεία συνδέσμου του ΕΚ, καθώς και στις υπηρεσίες της Επιτροπής και του Συμβουλίου που είναι αρμόδιες για τις σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια.

5.2 Άτυπος πολιτικός διάλογος

Το πρωτόκολλο αριθ. 1 ΣΛΕΕ επιτρέπει στα εθνικά κοινοβούλια να υποβάλουν παρατηρήσεις για τους νομοθετικούς φακέλους που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και για ένα ευρύ φάσμα μη νομοθετικών εγγράφων, για παράδειγμα σχετικά με εν εξελίξει συζητήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πράσινες/ λευκές βίβλους ή ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι παρατηρήσεις επί αυτών των εγγράφων είναι πολυάριθμες και εμπίπτουν στον αποκαλούμενο «άτυπο πολιτικό διάλογο».

Το 2017, τα εθνικά κοινοβούλια συνέχισαν να χρησιμοποιούν ενεργά αυτό το εργαλείο, αποστέλλοντας 199 εισηγήσεις⁷. Στο πλαίσιο αυτό, τα τρία πιο δραστήρια νομοθετικά σώματα ήταν η Ρουμανική Βουλή με 30 εισηγήσεις, η Τσεχική Γερουσία με 28 και η Ιταλική Βουλή με 27 εισηγήσεις το 2017.

Από το 2009, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει λάβει περίπου 1.900 εισηγήσεις από τα εθνικά κοινοβούλια, οι οποίες δημοσιεύονται επίσης στην προαναφερθείσα βάση δεδομένων CONNECT.

Λεπτομερή στατιστικά στοιχεία για τις αιτιολογημένες γνώμες και τις εισηγήσεις που ελήφθησαν στο πλαίσιο του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης το 2017 είναι διαθέσιμα στο παράρτημα IV.

---

⁷ Όπως και στο πρωτόκολλο αριθ. 2, οι παρατηρήσεις που αποστέλλονται στο πλαίσιο του άτυπου πολιτικού διαλόγου ονομάζονται «εισηγήσεις».

5.3 Επανεξέταση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

Το 2017 συνεχίστηκε η στενότερη συνεργασία και ο διάλογος της Επιτροπής με τα εθνικά κοινοβούλια. Τα εθνικά κοινοβούλια καλούν όλο και περισσότερο τους Επιτρόπους στις συζητήσεις τους, συνεργάζονται για την από κοινού επιλογή προτεραιοτήτων ελέγχου στο Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και υποβάλλουν προτάσεις για νομοθετικές πρωτοβουλίες.

Με την πάροδο των ετών, τα εθνικά κοινοβούλια προέβησαν σε έναν κοινό προβληματισμό σχετικά με τις πιθανές πρακτικές βελτιώσεις στο πλαίσιο των Συνθηκών, προκειμένου να επιτύχουν όσο το δυνατόν πληρέστερα τους στόχους της αρχής της επικουρικότητας. Στις εισηγήσεις που εγκρίθηκαν, η COSAC διατύπωσε επανειλημμένα συστάσεις, οι οποίες αφορούν κυρίως την εξαίρεση διαφόρων περιόδων αναστολής εργασιών από τον υπολογισμό της προθεσμίας για την υποβολή αιτιολογημένων γνώμων· μια εσωτερική προθεσμία οκτώ εβδομάδων για τις απαντήσεις της Επιτροπής σε αιτιολογημένες γνώμες των εθνικών κοινοβουλίων· την αποσαφήνιση στην αιτιολογική έκθεση νέων προτάσεων που αντικαθιστούν πράξεις οι οποίες προκάλεσαν σημαντικό αριθμό αιτιολογημένων γνώμων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ικανοποιήθηκαν οι γνωστές ανησυχίες για την επικουρικότητα· και την ενσωμάτωση στις αιτιολογικές εκθέσεις περαιτέρω στοιχείων των εκτιμήσεων επιπτώσεων, ιδίως της ανάλυσης που αφορά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της πράξης με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.⁸

Η βελτίωση του ελέγχου της επικουρικότητας και του πολιτικού διαλόγου στο ισχύον πλαίσιο της Συνθήκης συζητήθηκε στην ολομέλεια της 57ης COSAC που πραγματοποιήθηκε στη Μάλτα κατά τη συνεδρίαση με θέμα «Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στο μέλλον της ΕΕ». Οι βουλευτές που παρενέβησαν στη συζήτηση επανέλαβαν τις προαναφερθείσες προτάσεις, ζητώντας επίσης πιο ακριβείς και τεκμηριωμένες απαντήσεις, τη συνέχιση της εφαρμογής της «πράσινης κάρτας» ως θετικού μέσου για τις εισηγήσεις των εθνικών κοινοβουλίων. Πολλά νομοθετικά σώματα, ιδίως οι χώρες της Ομάδας του Βίσεγκραντ, τάχθηκαν υπέρ της θέσπισης της αποκαλούμενης «κόκκινης κάρτας», η οποία θα επέτρεπε στα κοινοβούλια να ασκήσουν δικαίωμα αρνησικυρίας σε προτάσεις της Επιτροπής.

Οι εργασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων της Συνθήκης σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια αναφέρονται στο κεφάλαιο 2.6.3.

Τα εθνικά κοινοβούλια εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη συγκρότηση της *«Ειδικής Ομάδας για την επικουρικότητα, την αναλογικότητα και την επίτευξη αποδοτικότερων αποτελεσμάτων με λιγότερες διαδικασίες»* στις 14 Νοεμβρίου 2017 από τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Jean-Claude Juncker. Η Ειδική Ομάδα θα υποβάλει έκθεση στον Πρόεδρο έως τις 15 Ιουλίου 2018, με την οποία θα διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τον καλύτερο τρόπο εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, σχετικά με τομείς πολιτικής στους οποίους οι εργασίες θα μπορούσαν να ανατεθούν εκ νέου ή να επιστραφούν οριστικά στα κράτη μέλη, καθώς και τρόπους για την καλύτερη συμμετοχή περιφερειακών και τοπικών αρχών στην χάραξη και την υλοποίηση πολιτικών της ΕΕ.

Η Διάσκεψη των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απέρριψε την πρόσκληση για αποστολή εκπροσώπων στην Ειδική Ομάδα, τηρώντας την καθιερωμένη αρχή που επιβάλλει ότι

⁸ Συνοπτική παρουσίαση των συστάσεων της COSAC διατίθεται σε ένα έγγραφο που υπέβαλε στην COSAC η αντιπροσωπεία της Γερουσίας της Τσεχίας· προοριζόταν ως εισήγηση στις εργασίες της *Ειδικής Ομάδας για την επικουρικότητα, την αναλογικότητα και την επίτευξη λιγότερων αποτελεσμάτων με πιο αποδοτικό τρόπο*. Το έγγραφο διατίθεται στη διεύθυνση: www.ipex.eu/IPEXL-WEB/parliaments/institution/czsen.do

οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν μπορούν να συμμετέχουν σε συμβουλευτικά φόρουμ ή ομάδες εργασίας που συγκροτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στα συμπεράσματα της 58ης COSAC που πραγματοποιήθηκε στο Ταλίν αναφέρεται ότι τα εθνικά κοινοβούλια εκπροσωπούνται στην Ειδική Ομάδα από τα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων στην προεδρική τριάντα της COSAC (εκπρόσωποι του κοινοβουλίου της Εσθονίας, της Βουλγαρίας και της Αυστρίας). Η COSAC ζήτησε από την Επιτροπή να διευρύνει τον αριθμό των εκπροσώπων των εθνικών κοινοβουλίων στην Ειδική Ομάδα προκειμένου να επιτευχθεί μια ευρύτερη εκπροσώπηση και ένα ευρύτερο φάσμα εμπειρογνομοσύνης. Η πρόταση δεν έγινε αποδεκτή από την Επιτροπή.

Ως αποτέλεσμα και με σκοπό να διευρυνθεί ο διάλογος μεταξύ όλων των εθνικών κοινοβουλίων και να συντονιστούν οι προσπάθειές τους για την εκπροσώπηση των συμφερόντων των ευρωπαϊκών πολιτών, συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας της COSAC στην οποία εκπροσωπούνται όλα τα εθνικά νομοθετικά σώματα.

6. Εργαλεία για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη δικτύωση

6.1 Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD)

Τελώντας υπό την κοινή διαχείριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, το ECPRD αριθμεί 66 κοινοβουλευτικά σώματα (περιλαμβανομένων 41 στην Ευρωπαϊκή Ένωση) από 54 χώρες και ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ως μέλη. Σχεδόν 120 ανταποκριτές και αναπληρωτές ανταποκριτές εκπροσωπούν το αντίστοιχο κοινοβούλιό τους στο δίκτυο και συνεισφέρουν στις κύριες δραστηριότητες του ECPRD, οι οποίες περιλαμβάνουν εντατική ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών. Βλ. ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/public/page/about

Το 2017, το ECPRD γιόρτασε την 40ή επέτειό του. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, από κοινού με την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, διοργάνωσε την ετήσια διάσκεψη των ανταποκριτών στο Μέγαρο της Ευρώπης, στο Στρασβούργο. Ήταν η κατάλληλη στιγμή για να γίνει ο απολογισμός των προηγούμενων επιτευγμάτων και να συζητηθούν οι μελλοντικές δυνατότητες. Η διάσκεψη ξεκίνησε με μια κεντρική ομιλία για την καταλληλότητα των πληροφοριών που παρέχονται σε κοινοβούλια και βουλευτές. Ακολούθησε μια ιστορική αναδρομή σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το ECPRD είχε αναδειχθεί σε πρότυπο για την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών. Η ημέρα ολοκληρώθηκε με δύο παρουσιάσεις στις οποίες περιγράφηκαν οι προκλήσεις για τις υπηρεσίες έρευνας και τις βιβλιοθήκες στα κοινοβούλια.

Η διάσκεψη πρόσφερε επίσης την κατάλληλη ευκαιρία να παρουσιαστεί ένα αναμνηστικό έγγραφο (*Festschrift*) στο οποίο ανταποκριτές από 40 κοινοβούλια περίπου περιέγραψαν από την πλευρά τους την κατάσταση της κοινοβουλευτικής έρευνας και τη σημασία του ECPRD για την κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης των βουλευτών και των κοινοβουλευτικών οργάνων.

Τελευταία αλλά εξίσου σημαντική ήταν η 5η έκδοση του ιστότοπου του ECPRD που τέθηκε σε λειτουργία λίγο πριν από την έναρξη της διάσκεψης. Η εσωτερική δομή αναβαθμίστηκε πλήρως μετά από σχεδόν δύο χρόνια εντατικών εργασιών. Ένας νέος «ευέλικτος» σχεδιασμός επιτρέπει πλέον την ομαλή χρήση είτε πρόκειται για χρήση σε έξυπνο κινητό είτε σε ταμπλέτα είτε στον κλασικό ηλεκτρονικό υπολογιστή. Πρέπει να τονιστεί εκ νέου ότι η συνεργασία με τη ΓΔ Καινοτομίας και Τεχνολογικής Υποστήριξης (ITEC) εξακολούθησε να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική.

Η Διεύθυνση και η Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS) διοργάνωσαν με επιτυχία σεμινάριο του ECPRD με τίτλο «*Το μέλλον των κοινοβουλευτικών υπηρεσιών έρευνας και των κοινοβουλευτικών βιβλιοθηκών σε μια εποχή ραγδαίων αλλαγών: βελτιστοποίηση της ποιότητας, των υπηρεσιών, της επίτευξης αποτελεσμάτων και της συνάφειας*». Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν 73 συμμετέχοντες από 36 κοινοβουλευτικά σώματα. Οι αποκαλούμενες «ομάδες εύρεσης διεξόδων» αποτέλεσαν ένα νέο ενθαρρυντικό χαρακτηριστικό στο σεμινάριο του ECPRD. Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν μεθοδολογικά ζητήματα και προκλήσεις σε τρία παράλληλα εργαστήρια: για το Brexit, την κυκλική οικονομία και τη μεταναστευτική πολιτική στην Ευρώπη. Μια ειδική συνεδρίαση αφιερώθηκε σε περιφερειακές πρωτοβουλίες συνεργασίας μεταξύ των κοινοβουλευτικών υπηρεσιών στις σκανδιναβικές χώρες, στη νοτιοανατολική Ευρώπη και στην ομάδα Βίσεγκραντ. Αυτή η συνεδρίαση, αλλά και οι εισηγήσεις που έγιναν στα εργαστήρια, κατέδειξαν το ευρύ ενδιαφέρον για την ανταλλαγή περισσότερων πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών.

Όσον αφορά τις αιτήσεις παροχής συγκριτικών στοιχείων, το 2017 καταγράφηκε ένα νέο πρωτοφανές υψηλό ποσοστό με συνολικά 337 αιτήσεις, γεγονός που αποτελεί σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το 2016, όταν υποβλήθηκαν 273 αιτήματα στο δίκτυο. Εκ πρώτης όψεως, αυτό αποτελεί ένα πολύ θετικό μήνυμα, καθώς επισημαίνει εντυπωσιακά την εκτίμηση και τη σημασία που αποδίδουν στο ECPRD τα κοινοβούλια. Από την άλλη πλευρά, κάθε αίτημα αντιπροσωπεύει τις υψηλές προσδοκίες να ληφθούν οι απαιτούμενες πληροφορίες όχι μόνο όσον αφορά τον αριθμό των απαντήσεων αλλά και όσον αφορά την ποιότητα. Επομένως, είναι προφανές ότι η σύνταξη απαντήσεων σε έναν τόσο μεγάλο αριθμό αιτημάτων έχει ως αποτέλεσμα σημαντικό φόρτο εργασίας. Ευτυχώς, μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτή η δραστηριότητα του ECPRD θα μπορούσε να πέσει θύμα της ίδια της επιτυχίας της, αλλά παραμένει αναγκαία η συνειδητοποίηση του δυνητικού αυτού κινδύνου.

Ως διαμεσολαβητής, η Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρέχει στήριξη στις αντίστοιχες υπηρεσίες του ΕΚ. Το 2017, για λογαριασμό άλλων υπηρεσιών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια διαβίβασε έξι αιτήματα στο δίκτυο του ECPRD. Επίσης, συντόνισε 31 απαντήσεις σε αιτήματα από άλλα κοινοβούλια του ECPRD.

Spotlight on Parliaments in Europe (Επικαιρότητα σε σχέση με τα κοινοβούλια της Ευρώπης)

Στο έντυπο «Spotlight on Parliaments in Europe» (Επικαιρότητα σε σχέση με τα κοινοβούλια της Ευρώπης) συνοψίζονται πληροφορίες σχετικά με επιλεγμένα επίκαιρα θέματα τις οποίες αντάλλαξαν τα κοινοβούλια εντός του δικτύου του Ευρωπαϊκού Κέντρου Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD).

Το 2017, η Διεύθυνση προετοίμασε πέντε νέες εκδόσεις του Spotlight οι οποίες αφορούσαν μεγάλο εύρος θεμάτων.

Επισκόπηση των θεμάτων για τα οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμβουλευτήκε το δίκτυο του ECPRD, επισκόπηση των αιτημάτων στις οποίες απάντησε το ΕΚ, λεπτομερής κατάλογος των σεμιναρίων και των τακτικών συνεδριάσεων του ECPRD, καθώς και κατάλογος των εκδόσεων «Spotlight on Parliaments in Europe» του 2017, είναι διαθέσιμα στο Παράρτημα V.

6.2 Διακοινοβουλευτική ανταλλαγή πληροφοριών στην ΕΕ (IPEX)

Στόχος της διακοινοβουλευτικής ανταλλαγής πληροφοριών στην ΕΕ (IPEX) είναι να υποστηρίξει τη διακοινοβουλευτική συνεργασία μέσω της παροχής μιας πλατφόρμας για την

ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με την ΕΕ μεταξύ των κοινοβουλίων στην ΕΕ. Η υπηρεσία IPEX ξεκίνησε ως μια πρωτοβουλία των εθνικών κοινοβουλίων της ΕΕ και αναπτύχθηκε με την τεχνική υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σήμερα, 41 νομοθετικά σώματα 28 εθνικών κοινοβουλίων και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χρησιμοποιούν την πλατφόρμα IPEX στις καθημερινές δραστηριότητές τους. Η IPEX βελτιώνεται συνεχώς ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των χρηστών της. Βλ. www.ipex.eu

Το 2017 εγκρίθηκαν δύο σημαντικά έγγραφα. Η ψηφιακή στρατηγική της IPEX εγκρίθηκε από τους Γενικούς Γραμματείς των κοινοβουλίων της ΕΕ κατά τη συνεδρίασή τους στην Μπρατισλάβα στις 21 Φεβρουαρίου. Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο σχέδιο σχετικά με τη μελλοντική ανάπτυξη της IPEX. Στην ψηφιακή στρατηγική περιγράφονται επίσης οι στρατηγικές προσεγγίσεις για την επίτευξη και την υλοποίηση των στόχων της IPEX. Επίσης, καθορίζοντας τις κατευθυντήριες διατάξεις για τη βραχυπρόθεσμη διατήρηση και συντήρηση του ιστότοπου, εντοπίζονται τρόποι για την ενεργό συμμετοχή των εθνικών ανταποκριτών της IPEX στην επίτευξη των στόχων της ψηφιακής στρατηγικής, περιγράφονται οι σχέσεις με άλλους φορείς και πλατφόρμες στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών στην ΕΕ και, τέλος, προσδιορίζονται οι σχετικές δράσεις για την προώθηση της IPEX και την περαιτέρω ανάπτυξη της επικοινωνίας.

Στη συνεδρίαση στην Μπρατισλάβα στις 19 Μαΐου 2017, το συμβούλιο της IPEX ενέκρινε ένα Πρόγραμμα Εργασίας για την περίοδο 2017-2020 που έχει σκοπό να αποτελέσει το μέσο υλοποίησης της ψηφιακής στρατηγικής. Το τριετές πρόγραμμα εργασίας απευθύνεται στις προεδρίες της Σλοβακίας (2017-2018), της Εσθονίας (2018-2019) και της Αυστρίας (2019-2020) στην IPEX. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τους ακόλουθους στόχους προτεραιότητας: την προώθηση της IPEX, την ενίσχυση του δικτύου IPEX και τη βελτίωση της βάσης δεδομένων της IPEX.

Για την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας, το συμβούλιο αποφάσισε να συγκροτήσει τρεις ομάδες εργασίας, καθεμία από τις οποίες θα είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση ενός στόχου προτεραιότητας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστήριξε ενεργά την έγκριση και των δύο εγγράφων. Ο αρμόδιος για την IPEX υπάλληλος στη ΓΔ Καινοτομίας και Τεχνολογικής Υποστήριξης (ITEC) και η Μονάδα Θεσμικής Συνεργασίας της Διεύθυνσης Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια συνέβαλαν σε αυτήν την προσπάθεια. Η ανανεωμένη στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην IPEX επιβεβαιώνεται από τη σημασία που απέδωσε ο κ. Paulo Rangel κατά τη σύνταξη της έκθεσής του για την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια. Σε αρκετές επισκέψεις στα εθνικά κοινοβούλια, ο εισηγητής αναφερόταν συνεχώς στη σημασία της πλατφόρμας και υπέβαλε προτάσεις σχετικά με τις πιθανές δυνατότητες ανάπτυξής της.

Παρόλο που η IPEX δεν αποτελεί τη μοναδική πλατφόρμα για την ανταλλαγή εγγράφων που σχετίζονται με την ΕΕ, είναι σαφές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι η πλατφόρμα έχει τη δυνατότητα να γίνει ο κύριος διάυλος επικοινωνίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των εθνικών κοινοβουλίων.

Παρόλο που το 2017 ήταν για την IPEX ένα έτος έντονου και βαθέος προβληματισμού και ανανέωσης όσον αφορά το ρόλο και τις φιλοδοξίες της, η πλατφόρμα συνέχισε να εκτελεί τις πάγιες λειτουργίες της. Επί του παρόντος η IPEX δημοσιεύει σχεδόν 88.000 σελίδες από τα εθνικά κοινοβούλια και τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και διαθέτει πληροφορίες σχετικές με τον έλεγχο σε 12.500 έγγραφα που έχουν εκπονηθεί από θεσμικά όργανα της ΕΕ και συνδέονται με περισσότερους από 10.000 φακέλους. Το 2017, ο συνολικός αριθμός

νομοθετικών και μη νομοθετικών εγγράφων που καταγράφηκαν στην πλατφόρμα IPEX ήταν 1.053 (2016: 1.064· 2015: 805· 2014: 933).

Το 2017, τον ιστότοπο της IPEX επισκέφθηκαν 307.737 μοναδικοί επισκέπτες, σημαντική αύξηση κατ' αντιστοιχία της γενικής αυξητικής τάσης των προηγούμενων ετών. Ο αριθμός σελίδων που προβλήθηκαν –σχεδόν 6 εκατομμύρια– ακολουθεί το πρότυπο που παρατηρήθηκε τα τελευταία 3 έτη,

6.3 Άλλα εργαλεία και δίκτυα

Εκπρόσωποι των εθνικών κοινοβουλίων στις Βρυξέλλες

Η Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια υποδέχεται και φιλοξενεί τους διοικητικούς εκπροσώπους που έχουν οριστεί από τα εθνικά κοινοβούλια/κοινοβουλευτικά σώματα της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Από το 1991 (το 2016 σηματοδοτεί την 25η επέτειο από τη συμφωνία) και με στόχο να ενισχυθεί η διακοινοβουλευτική συνεργασία εντός της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσφέρει σε αυτούς τους εκπροσώπους δωρεάν γραφεία και άλλες εσωτερικές διευκολύνσεις, εάν το ζητήσουν, στους χώρους του στις Βρυξέλλες και το Στρασβούργο.

Όλα τα εθνικά κοινοβούλια της ΕΕ έχουν στείλει διαχρονικά εθνικό υπάλληλο στις Βρυξέλλες για τη διευκόλυνση των σχέσεων με την ΕΕ. Επί του παρόντος, 55 άτομα από 40 νομοθετικά σώματα απασχολούνται σε 37 γραφεία. Οι εκπρόσωποι εργάζονται στο ίδιο κτίριο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που στεγάζει τη Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί πολυάριθμες συνέργειες και διευκολύνει τις ανταλλαγές.

Οι εκπρόσωποι αυτοί είναι εθνικοί υπάλληλοι με διοικητικό και ουδέτερο ρόλο: η αποστολή τους, δηλαδή η παροχή αμοιβαίας ενημέρωσης (ως αμφίδρομη ροή πληροφοριών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων) αποτελεί βασικό παράγοντα στα ζητήματα της ΕΕ, καθώς ο απώτερος στόχος αυτών των ανταλλαγών είναι πολύ συγκεκριμένος, δηλαδή η εξεύρεση κοινών λύσεων σε κοινοβουλευτικό επίπεδο στις πολλές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επικαιροποιημένος κατάλογος των εκπροσώπων είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/contacts.

Πρόγραμμα στήριξης του Κοινοβουλίου της Προεδρίας

Η διακοινοβουλευτική συνεργασία και οι ανταλλαγές εντατικοποιούνται στην προπαρασκευαστική φάση της κοινοβουλευτικής διάστασης κάθε Προεδρίας της ΕΕ. Όταν το κοινοβούλιο μιας χώρας που ασκεί την εκ περιτροπής Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ για πρώτη φορά ζητεί τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για να προετοιμάσει τις δραστηριότητες στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής διάστασης της Προεδρίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να συνεισφέρει στο κόστος του προγράμματος από κοινού με το αντίστοιχο κοινοβούλιο. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσπαθεί να προσφέρει προσαρμοσμένη υποστήριξη με βάση τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της Προεδρίας.

Μετά τις αλλαγές στο πρόγραμμα των Προεδριών του Συμβουλίου της ΕΕ, υπήρξε μια πρωτόγνωρη σειρά κρατών μελών τα οποία ετέθησαν επικεφαλής της ΕΕ για πρώτη φορά: Σλοβακία, Μάλτα, Εσθονία και Βουλγαρία. Τα κοινοβούλια αυτών των χωρών έχουν επωφεληθεί από το Πρόγραμμα Στήριξης της Προεδρίας της ΕΕ.

Με πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου της Μάλτας διοργανώθηκε επίσκεψη στη Μάλτα για την προετοιμασία της κοινοβουλευτικής διάστασης πριν από την Προεδρία. Η Διεύθυνση Σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια εκπροσωπήθηκε σε ένα σεμινάριο σχετικά με την επικουρικότητα που πραγματοποιήθηκε με την ευκαιρία αυτή.

Το 2017, η Διεύθυνση διοργάνωσε με επιτυχία αρκετές επισκέψεις μελέτης και ενημερωτικές συνεδριάσεις για εμπειρογνώμονες του εσθονικού και του βουλγαρικού κοινοβουλίου, στο πλαίσιο διαφόρων επιτροπών και υπηρεσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ένα παρόμοιο πρόγραμμα προβλέπεται να πραγματοποιηθεί για το Κοινοβούλιο της Ρουμανίας.

Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα επιβεβαίωσαν ότι οι έγκαιρες ανταλλαγές πληροφοριών ήταν ιδιαίτερα χρήσιμες για τον καλύτερο προγραμματισμό της κοινοβουλευτικής διάστασης. Η δικτύωση με όλους τους οικείους συνομιλητές (βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπαλλήλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων, τον υπεύθυνο για την IPEX, τη γραμματεία της COSAC, τις ομάδες έργου για τις διακοινοβουλευτικές διασκέψεις) και η διάδοση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από το πρόσφατο παρελθόν εκτιμήθηκαν ιδιαίτερα. Η μεταφορά εμπειρογνωμοσύνης και η συνεχής επικοινωνία εξασφάλισαν επίσης τη συνοχή του έργου εντός της κοινοβουλευτικής διάστασης των διαφόρων προεδριών.

Εβδομαδιαίο ημερολόγιο δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχουν εθνικά κοινοβούλια

Η Διεύθυνση παρέχει ευρεία πληροφόρηση για τις εκδηλώσεις που σχετίζονται με τα εθνικά κοινοβούλια ή στις οποίες συμμετέχουν τα εθνικά κοινοβούλια μέσω του *εβδομαδιαίου ημερολογίου* της. Στόχος είναι να αυξηθεί η διαφάνεια και η προβολή των πολυάριθμων διακοινοβουλευτικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται. Το *εβδομαδιαίο ημερολόγιο* αποστέλλεται σε όλους τους βουλευτές και στις περισσότερες υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Περιλαμβάνει τις εκδηλώσεις των δύο προσεχών εβδομάδων.

7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Συνεδριάσεις της COSAC - Θέματα και κεντρικοί ομιλητές το 2017

Εκδήλωση της COSAC	Θέματα	Κεντρικοί ομιλητές/μέλη ειδικής επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
Συνεδρίαση των προέδρων Μάλτα, 22-23 Ιανουαρίου 2017	Μέρος Ι: Σκέψεις για την Προεδρία της ΕΕ από τη Μάλτα Μέρος ΙΙ: Συζήτηση για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2017	Η κ. Danuta Hübner, Πρόεδρος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (AFCO)
Συνεδρίαση ολομέλειας της 57ης COSAC Μάλτα, 28-30 Μαΐου 2017	Μέρος Ι: Σκέψεις για την Προεδρία της Μάλτας Μέρος ΙΙ: Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων για το μέλλον της ΕΕ Μέρος ΙΙΙ: Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στο Ηνωμένο Βασίλειο - η τρέχουσα κατάσταση. Μέρος ΙV: Επεκτείνοντας τη γαλάζια οικονομία - Προς μια πιο βιώσιμη ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική της ΕΕ Μέρος V: Μετανάστευση - Καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων και θέσπιση μια ανθρωπιστικής και αποτελεσματικής πολιτικής επιστροφής και επανεισδοχής	Η κ. Mairead McGuinness, πρώτη Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Η κ. Danuta Hübner, Πρόεδρος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (AFCO)
Συνεδρίαση των προέδρων Ταλίν, 9-10 Ιουλίου 2017	Μέρος Ι: Προτεραιότητες της εσθονικής Προεδρίας Μέρος ΙΙ: Από τις νεοφυείς επιχειρήσεις στις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις - το αναζωογονημένο δυναμικό της ΕΕ	
Συνεδρίαση ολομέλειας της 58ης COSAC Ταλίν, 26-28 Νοεμβρίου 2017	Μέρος Ι: Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης Μέρος ΙΙ: Φέρνοντας την Ευρωπαϊκή Ένωση πιο κοντά στους πολίτες της - ποιες είναι οι βέλτιστες πρακτικές των εθνικών κοινοβουλίων; Μέρος ΙΙΙ: Ψηφιακή ενιαία αγορά: τρέχουσες εξελίξεις στον τομέα των ηλεκτρονικών υπηρεσιών Μέρος ΙV: Δημιουργία μιας αποτελεσματικής και βιώσιμης Ένωσης Ασφάλειας Μέρος V: Η εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης: πρόληψη και καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης	Η κ. Danuta Hübner, πρόεδρος της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (AFCO)

Για λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της COSAC η οποία δημοσιεύθηκε από τις προεδρίες, μπορείτε να συμβουλευτείτε τον ιστότοπο της COSAC: www.cosac.eu

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π - Διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις που διοργανώθηκαν από τις επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις Βρυξέλλες⁹ το 2017

Επιτροπή του ΕΚ	Εκδήλωση	Συμμετοχή			
		εθνικών κοινοβουλίων ¹⁰			ΕΚ
		Μέλη	Χώρες	Κοινοβούλια/ Νομοθετικά Σώματα	Βουλευτές
ECON/BUDG/ EMPL	30 Ιανουαρίου – 1 Φεβρουαρίου Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα: Κύκλοι 2016-2017 του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου Η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη βάσει του άρθρου 13 της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση	98	24	30	90 ECON/ PANA ΛΣΕ - 49 ΛΣΕ EMPL - 12 ΛΣΕ BUDG - 29
LIBE	28 Φεβρουαρίου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> «Η τρίτη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου - ετοιμότητα για την αντιμετώπιση της πρόκλησης»	46	18	21	40
FEMM	8-9 Μαρτίου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> Οικονομική χειραφέτηση των γυναικών: «Ας δράσουμε από κοινού»	25	15	16	19
AFCO	2 Μαΐου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> «Εφαρμογή των διατάξεων της συνθήκης σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια» Εισηγητής: Paulo Rangel	11	8	9	9
LIBE	11 Μαΐου <u>Ανταλλαγή απόψεων</u> μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των εθνικών κοινοβουλίων και της κοινωνίας των πολιτών: Ολοκληρωμένη αξιολόγηση της πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ	13	9	9	16
LIBE	22 Ιουνίου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> «Σύσταση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα»	25	15	18	22
LIBE	9-10 Οκτωβρίου Συνεδρίαση συγκρότησης σε Σώμα της «μικτής ομάδας κοινοβουλευτικού ελέγχου της Ευρωπόλ» (JPSG)	69	26	34	29 9 Οκτωβρίου 2017 (12)

⁹ Όλες οι συνεδριάσεις είναι διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις επιτροπών, εκτός εάν προσδιορίζεται διαφορετικά.

¹⁰ Κράτη μέλη της ΕΕ, υπονήφιος για ένταξη χώρες, δυνάμει υπονήφιος για ένταξη χώρες, Ελβετία και Νορβηγία.

					Τακτικά μέλη της JPSG: 10 Αναπληρωματικά μέλη της JPSG: 1 Άλλοι βουλευτές ΕΚ: 1 10 Οκτωβρίου 2017 (17) Τακτικά μέλη της JPSG: 12 Αναπληρωματικά μέλη της JPSG: 2 Άλλοι βουλευτές ΕΚ: 3
ECON	10 Οκτωβρίου <u>Ανταλλαγή απόψεων</u> μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εθνικών κοινοβουλίων σχετικά με τις «Συστάσεις ανά χώρα και την κοινή ενοποιημένη φορολογική βάση των επιχειρήσεων»	29	18	20	24
AFCO	11 Οκτωβρίου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> Το μέλλον της Ευρώπης: «Προοπτικές των προτάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Λευκής Βίβλου της Επιτροπής»	25	16	19	11
DEVE	21 Νοεμβρίου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> «Ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης»	23	22	26	27
AFET	21 Νοεμβρίου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> «Διαδικασία προσχώρησης των Δυτικών Βαλκανίων στην ΕΕ»	33	25	29	63
FEMM	21 Νοεμβρίου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> «Η σύμβαση της Κωνσταντινούπολης: καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο»	31	15	18	17
REGI	22 Νοεμβρίου <u>Διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών:</u> «Τα τρέχοντα βασικά ζητήματα της πολιτικής συνοχής και το μέλλον μετά το 2020»	22	13	15	33
ΣΥΝΟΛΟ		450			400

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - Επισκέψεις των εθνικών κοινοβουλίων¹¹ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (συμπεριλαμβανομένων βιντεοδιασκέψεων) το 2017

Ημερομηνία	Χώρα / Νομοθετικό Σώμα	Επιτροπή / Άλλο
9/1/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Μεταρρύθμιση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ
12/1/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Claude Bartolone, Πρόεδρος της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης με αντιπροσωπεία (βουλευτές, υπαλλήλους, μέλη γραφείων)
17-19/1/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Lords	Ειδική Επιτροπή για την Ευρωπαϊκή Ένωση
25/1/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Lords	Υποεπιτροπή Οικονομικών Θεμάτων της ΕΕ
25/1/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη για την κοινή γεωργική πολιτική
25/1/2017	Δανία - Folketinget	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
31/1/2017	Νορβηγία - Κοινοβούλιο της Νορβηγίας	Μόνιμη Επιτροπή Μεταφορών και Επικοινωνίας του Κοινοβουλίου της Νορβηγίας
6/2/2017	Κάτω Χώρες - Tweede Kamer	Μέλος της Ολλανδικής Βουλής των Αντιπροσώπων
6-7/2/2017	Βουλγαρία - Narodno Sabranie	Επίσκεψη υπαλλήλων
8/2/2017	Ιρλανδία - Oireachtas	Μικτή Επιτροπή Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
8-9/2/2017	Νορβηγία - Κοινοβούλιο της Νορβηγίας	Επίσκεψη εργασίας του Κοινοβουλίου της Νορβηγίας
27/2/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Επιτροπή Ουαλικών Υποθέσεων
28/2/2017	Εσθονία - Riigikogou	Συνάντηση με τους συμπροέδρους της COSAC και τον Επίτροπο Αβραμόπουλο
2-3/3/2017	Εσθονία - Riigikogou	Επίσκεψη Γενικού Γραμματέα και υπαλλήλων
3/3/2017	Νορβηγία - Κοινοβούλιο της Νορβηγίας	Επίσκεψη του Προέδρου της Μόνιμης Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και Άμυνας
7/3/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
9-10/3/2017	Εσθονία - Riigikogou	Επίσκεψη υπαλλήλων
20/3/2017	Δανία - Folketinget και Κοινοβούλιο της Ισλανδίας	Επίσκεψη εργασίας βουλευτών και υπαλλήλων
23/3/2017	Νορβηγία - Κοινοβούλιο της Νορβηγίας	Παρουσίαση στους επικεφαλής του Νορβηγικού Ινστιτούτου Δημόσιας Υγείας
23/3/2017	Δανία - Folketing	Συνάντηση μελών της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένου ενός αρχηγού κόμματος και πολλών πρώην υπουργών, με τον κ. Guy Verhofstadt, πρόεδρο της ομάδας ALDE και επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία διαπραγματεύσεων για το Brexit, και την κα Danuta Hübner, πρόεδρο της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
23/3/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Συνάντηση υπαλλήλων με υπαλλήλους της γραμματείας των επιτροπών ENVI, ITRE του ΕΚ
28/3/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Επιτροπή Αποχώρησης του House of Commons
28-30/3/2017	Βουλγαρία - Narodno Sabranie	Επίσκεψη υπαλλήλων
29/3/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Γραμματεία της επιτροπής ECON
29/3/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Lords	Διάλογος για το Brexit

¹¹ Εθνικά κοινοβούλια της ΕΕ: Κοινοβούλιο της Νορβηγίας, Βόρειο Συμβούλιο.

30/3/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
20/4/2017	Αυστρία - Κοινοβούλιο της Αυστρίας	ΓΔ Επικοινωνίας (COMM), ΓΔ Υποδομών και Υλικότεχνικής Υποστήριξης (INLO)
25/4/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Ειδική Επιτροπή
26/4/2017	Δανία - Folketinget	Επιτροπή Υποθέσεων ΕΕ
26-28/4/2017	Βουλγαρία - Narodno Sabranie	Επίσκεψη υπαλλήλων
3/5/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Ειδική Επιτροπή
3/5/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Lords	Διάλογος για το Brexit
4/5/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Lords	Διάλογος για το Brexit
9/5/2017	Ελλάδα - Βουλή των Ελλήνων	Επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων
30/5/2017	Ιταλία - Camera dei Deputati	Επιτροπή για τα φαινόμενα ξενοφοβίας, ρατσισμού και μίσους (Επιτροπή Jo Cox) υπό την προεδρία της Laura Boldrini, Προέδρου της Ιταλικής Δημοκρατίας, και της ιταλίδας βουλευτή του ΕΚ, Cécile Kashetu Kyenge, συμπρόεδρο της διακομματικής ομάδας του ΕΚ για την καταπολέμηση του ρατσισμού και τη διαφορετικότητα (ARDI) (μέσω βιντεοδιάσκεψης)
6/6/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Επίσκεψη μελέτης υπαλλήλων
7/6/2017	Εσθονία - Riigikogou	Επίσκεψη των προέδρων της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και Εθνικής Άμυνας
7-8/6/2017	Εσθονία - Riigikogou	Επίσκεψη υπαλλήλων
7/6/2017	Γερμανία - Bundestag	Ομάδα φοιτητών από το Πανεπιστήμιο Humboldt
8/6/2017	Ισπανία - Cortes Generales	Συνάντηση του Κοινοβουλίου της Ισπανίας με τον Πρόεδρο του ΕΚ, κ. Antonio Tajani
8/6/2017	Νορβηγία - Κοινοβούλιο της Νορβηγίας	Επίσκεψη υπαλλήλων της Statnett
9/6/2017	Νορβηγία - Κοινοβούλιο της Νορβηγίας	Ασκούμενοι από το Υπουργείο Εξωτερικών της Νορβηγίας
26/6/2017	Κάτω Χώρες - Tweede Kamer	Επιτροπή Υποθέσεων ΕΕ
26/6/2017	Κάτω Χώρες - Tweede Kamer	Επίσκεψη του Sven Koopmans, εισηγητή του «ευρωπαϊκού εκλογικού νόμου»
27-28/6/2017	Λιθουανία - Seimas	Αντιπροσωπεία του Κοινοβουλίου της Λιθουανίας
4-5/7/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
10/7/2017	Ιρλανδία - Houses of the Oireachtas	Επίσκεψη υπαλλήλων
10/7/2017	Κάτω Χώρες - Tweede Kamer	Αντιπροσωπεία της Ολλανδικής Βουλής
10-13/7/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	1 βουλευτής και 1 υπάλληλος
12/7/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Lords	Brexit
4/9/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Επίσκεψη του βουλευτή Hilary Benn
5/9/2017	Σουηδία - Riksdag	Επιτροπή Βιομηχανίας και Εμπορίου
12-13/9/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
21/9/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη μελέτης υπαλλήλων
20/9/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη μελέτης υπαλλήλων
22/9/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη μελέτης υπαλλήλων
25/9/2017	Κάτω Χώρες - Eerste Kamer	Επιτροπή Υποθέσεων ΕΕ
25/9/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons Ιρλανδία - Houses of the Oireachtas	Επιτροπή Υποθέσεων ΕΕ της Βρετανικής-Ιρλανδικής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης
27/9/2017	Ιταλία - Camera dei Deputati	Μέλη της επιτροπής και Ιταλοί βουλευτές του ΕΚ της Επιτροπής Αλιείας (PECH) (μέσω βιντεοδιάσκεψης)
28/9/2017	Δανία - Folketinget	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων

4/10/2017	Φινλανδία - Eduskunta	Επιτροπή για το μέλλον - «Διερεύνηση Επιστημονικών Προοπτικών»
10-11/10/2017	Λιθουανία - Seimas	Επίσκεψη του Viktoras Prancietis, Προέδρου, και του Gediminas Kirkilas, Αντιπροέδρου του Κοινοβουλίου της Δημοκρατίας της Λιθουανίας
11-12/10/2017	Ρουμανία - Senate	Βουλευτής Radu Oprea
12/10/2017	Ιταλία - Senate	Αντιπροσωπεία της Γερουσίας της Ιταλικής Δημοκρατίας
12/10/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Damien Pichereau
13/10/2017	Σουηδία - Riksdag	Επίσκεψη μελέτης της διοίκησης του Κοινοβουλίου του Βασιλείου της Σουηδίας (Μονάδα Συντονισμού Θεμάτων ΕΕ) για συνάντηση με το προσωπικό επιτροπών του ΕΚ.
20/10/2017	Νορβηγία - Κοινοβούλιο της Νορβηγίας	Παρουσίαση σε υπαλλήλους της Αποστολής της Νορβηγίας στην ΕΕ
30/10/2017	Δανία - Folketinget	Υπάλληλοι των τομεακών επιτροπών μας
6/11/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
6-9/11/2017	Βουλγαρία - Narodno Sabranie	Επίσκεψη υπαλλήλων
7/11/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Διμερής συνάντηση για τη διαδικασία ελέγχου του ΕΚ
8/11/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Lords	Το τοπίο χάραξης πολιτικής της ΕΕ
8/11/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Επιτροπή αποχώρησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση
16/11/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
20/11/2017	Φινλανδία - Eduskunta	Μεγάλη Επιτροπή
20/11/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
22/11/2017	Εσθονία - Riigikogou	Γενικός Γραμματέας του εσθονικού κοινοβουλίου (Riigikogou)
23/11/2017	Ηνωμένο Βασίλειο - House of Commons	Επίσκεψη στην επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου (INTA)
27/11/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
29/11/2017	Δανία - Folketinget	Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
1/12/2017	Νορβηγία - Κοινοβούλιο της Νορβηγίας	Επίσκεψη εργασίας υπαλλήλων
4/12/2017	Κάτω Χώρες - Tweede Kamer	Μόνιμη Επιτροπή Οικονομικών της Ολλανδικής Βουλής
4-5/12/2017	Ιρλανδία - Houses of the Oireachtas	Μικτή Επιτροπή Γεωργίας, Τροφίμων και Ναυτιλίας
5/12/2017	Γαλλία - Assemblée Nationale	Συνάντηση βουλευτών και υπαλλήλων με τον Bernd Lange, πρόεδρο της επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου (INTA)
7-8/12/2017	Βουλγαρία - Narodno Sabranie	Επίσκεψη υπαλλήλων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - Δεδομένα μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, που είναι αρμόδια για τα ζητήματα που αφορούν τη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχει διατυπώσει τους ακόλουθους ορισμούς για τις παρατηρήσεις από τα εθνικά κοινοβούλια:

- «**Αιτιολογημένες γνώμες**» είναι οι παρατηρήσεις που υποδεικνύουν τη μη συμμόρφωση ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης με την αρχή της επικουρικότητας και έχουν κοινοποιηθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εντός της προθεσμίας οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας.
- Οι «**εισηγήσεις**» υποδεικνύουν οποιεσδήποτε άλλες παρατηρήσεις δεν πληρούν τα κριτήρια που παρατίθενται ανωτέρω για μια αιτιολογημένη γνώμη.

Παρατηρήσεις που ελήφθησαν από εθνικά κοινοβούλια το 2017			
		Αιτιολογημένες γνώμες	Εισηγήσεις
Κράτος μέλος	Κοινοβούλιο/Νομοθετικό Σώμα	2017	2017
Αυστρία	Nationalrat	0	0
Αυστρία	Bundesrat	6	9
Βέλγιο	Chambre des Représentants	0	3
Βέλγιο	Sénat	0	0
Βουλγαρία	Narodno Sabranie	0	0
Κροατία	Hrvatski Sabor	0	2
Κύπρος	Βουλή των Αντιπροσώπων	0	4
Τσεχική Δημοκρατία	Poslanecká sněmovna	1	18
Τσεχική Δημοκρατία	Senát	1	45
Δανία	Folketinget	0	8
Εσθονία	Riigikogu	0	0
Φινλανδία	Eduskunta	0	0
Γαλλία	Assemblée Nationale	2	0
Γαλλία	Sénat	7	19
Γερμανία	Bundestag	6	4
Γερμανία	Bundesrat	3	28
Ελλάδα	Βουλή των Ελλήνων	0	2
Ουγγαρία	Országgyűlés	2	0
Ιρλανδία	Houses of Oireachtas	2	1
Ιταλία	Camera dei deputati	0	24
Ιταλία	Senato	1	42
Λιθουανία	Seimas	0	0

Λουξεμβούργο	Chambre des Députés	0	0
Λετονία	Saeima	0	0
Μάλτα	Kamra tar-Rappreżentanti	0	0
Κάτω Χώρες	Tweede Kamer	2	6
Κάτω Χώρες	Eerste Kamer	2	2
Πολωνία	Sejm	2	1
Πολωνία	Senat	4	5
Πορτογαλία	Assembleia da República	0	64
Ρουμανία	Camera Deputaţilor	1	10
Ρουμανία	Senat	2	24
Ισπανία	Cortes	1	46
Σουηδία	Riksdagen	4	0
Σλοβενία	Državni Zbor	0	0
Σλοβενία	Državni Svet	0	0
Σλοβακία	Národná rada	0	3
Ηνωμένο Βασίλειο	House of Commons	0	2
Ηνωμένο Βασίλειο	House of Lords	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		49	372

Ο παρών πίνακας παραθέτει μόνο τα έγγραφα των εθνικών κοινοβουλίων που εστάλησαν ως απάντηση σε σχέδια νομοθετικών πράξεων που εμπίπτουν στο πρωτόκολλο αριθ. 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας. Δεν περιλαμβάνει έγγραφα που εστάλησαν ως αντίδραση σε μη νομοθετικά έγγραφα διαβούλευσης, πράσινες βίβλους ή λευκές βίβλους (ο αποκαλούμενος «άτυπος πολιτικός διάλογος»).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD)

A. Ζητήματα για τα οποία πολιτικά όργανα και διοικητικές υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συμβουλευτήκαν το δίκτυο του ECPRD κατά το 2017 μέσω αιτήσεων παροχής συγκριτικών στοιχείων

- 3525 Βέλτιστες πρακτικές και καινοτόμες δράσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων στη διοίκηση των κοινοβουλίων
- 3488 Αποζημιώσεις μελών των εθνικών κοινοβουλίων
- 3458 Οργάνωση ακροάσεων στα κοινοβούλια
- 3436 Ηλεκτρονική υπογραφή στον νομοθετικό κύκλο
- 3368 Διαλογή αποβλήτων στα γραφεία των κοινοβουλίων

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απάντησε στα ακόλουθα αιτήματα που υποβλήθηκαν από άλλα κοινοβούλια του ECPRD:

- 3597 Ανεξάρτητη εκτίμηση επιπτώσεων (εκ των προτέρων) νομοσχεδίων: μέθοδοι, κόστος και μέσα
- 3606 Προγράμματα για τη νεολαία στα κοινοβούλια
- 3568 Στρατηγική ηλεκτρονικής επικοινωνίας
- 3563 Τμήμα υγείας - ιατρικών υπηρεσιών (γιατροί) στο Κοινοβούλιο
- 3554 Πόροι ΤΠ στο Κοινοβούλιο
- 3578 Συσκευές ψηφοφορίας που χρησιμοποιούνται σε κοινοβούλια
- 3549 Υπηρεσία Μετάφρασης στο Κοινοβούλιο
- 3511 Βρεφονηπιακοί σταθμοί στις εγκαταστάσεις των κοινοβουλίων
- 3514 Κεντρική υπηρεσία ΤΠ στα κοινοβούλια: ενημερώσεις λειτουργικών συστημάτων και διορθωτικές εκδόσεις ασφαλείας
- 3528 Σύσταση Επιτροπής Αναφορών στα κοινοβούλια
- 3505 Κοινοβουλευτικές δραστηριότητες και θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη
- 3444 Ερωτηματολόγιο για το σεμινάριο του ECPRD με θέμα «Ο ρόλος των κοινοβουλίων σε θέματα χρηματοπιστωτικών αγορών» (Αθήνα, 5-6 Οκτωβρίου 2017)
- 3487 Κοινή χρήση ερευνητικών μελετών
- 3476 Έρευνα για την ικανοποίηση των χρηστών
- 3453 Βιβλιοθήκες και υπηρεσίες έρευνας
- 3452 Γλώσσα χωρίς αποκλεισμούς στη σύνταξη κανονιστικών πράξεων
- 3445 Χρήση ιδιωτικών αυτοκινήτων βουλευτών για κοινοβουλευτικούς σκοπούς
- 3442 Διπλωματικά διαβατήρια για βουλευτές
- 3402 Δελτία προσωπικών δεδομένων των βουλευτών
- 3421 Μουσείο του Κοινοβουλίου
- 3401 Αύξηση του προϋπολογισμού των κοινοβουλευτικών συνελεύσεων
- 3376 Βιβλιοθήκες, υπηρεσίες έρευνας και υπηρεσίες τεκμηρίωσης στα κοινοβούλια: εμπειρίες, τάσεις και προοπτικές (έρευνα για το σεμινάριο του ECPRD στη Ρώμη, 8-9 Ιουνίου 2017)
- 3358 Ερωτηματολόγιο σχετικά με την οικονομική κατάσταση των βουλευτών
- 3383 Πρακτική χρήσης των προοιμίων στα κείμενα νομικών πράξεων
- 3361 Συμμετοχή των κοινοβουλίων στην εξωτερική πολιτική
- 3352 Ερωτηματολόγιο για το σεμινάριο του ECPRD με θέμα «Η νομιμότητα των κοινοβουλίων και τα νέα μέσα εποπτείας»

- 3372 Εργασίες ανάλυσης προοπτικών σε κοινοβούλια
- 3354 Προσωπικό σε κοινοβουλευτικές βιβλιοθήκες, υπηρεσίες έρευνας, μονάδες διαχείρισης μητρώων και αρχεία
- 3344 Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα κοινοβούλια
- 3326 Με ποιον τρόπο διαβουλεύονται τα κοινοβούλια με τους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους φορείς;
- 3314 Κοινοβουλευτικές υπηρεσίες έρευνας

Β. Σεμινάρια και προβλεπόμενες από το καταστατικό συνεδριάσεις του ECPRD το 2017

Σεμινάρια		
Σεμινάριο «Η νομιμότητα των κοινοβουλίων και τα νέα μέσα εποπτείας» (Τομέας ενδιαφέροντος: Κοινοβουλευτική πρακτική και διαδικασία)	Λισαβόνα	8-9 Μαΐου
Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες, υπηρεσίες έρευνας και υπηρεσίες τεκμηρίωσης: εμπειρίες, τάσεις και προοπτικές σε σύγκριση» (Τομέας ενδιαφέροντος: Βιβλιοθήκες, ερευνητικές υπηρεσίες και αρχεία)	Ρώμη, Γερουσία και Βουλή	8-9 Ιουνίου
Σεμινάριο «Οι επιπτώσεις των δημοσιονομικών πιέσεων στις επενδύσεις σε υπηρεσίες ΤΠΕ στα κοινοβούλια» (Τομέας ενδιαφέροντος: ΤΠΕ στα κοινοβούλια)	Βαλέτα	14-15 Σεπτεμβρίου
Σεμινάριο «Το μέλλον των κοινοβουλευτικών υπηρεσιών έρευνας και βιβλιοθηκών σε μια εποχή ραγδαίων αλλαγών: βελτιστοποίηση της ποιότητας, των υπηρεσιών, της επίτευξης αποτελεσμάτων και της συνάφειας» (Τομέας ενδιαφέροντος: Βιβλιοθήκες, υπηρεσίες έρευνας και αρχεία)	Βρυξέλλες, ΕΚ	21-22 Σεπτεμβρίου
Σεμινάριο «Ο ρόλος των κοινοβουλίων σε θέματα χρηματοπιστωτικών αγορών» (Τομέας ενδιαφέροντος: Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις)	Αθήνα	5-6 Οκτωβρίου
Προβλεπόμενες από το καταστατικό συνεδριάσεις		
Συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής	Βιέννη	9-10 Μαρτίου
Συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής	Στοκχόλμη	28-29 Σεπτεμβρίου
Ετήσια Διάσκεψη Ανταποκριτών 40ή επέτειος του ECPRD	Στρασβούργο, ΕΚ και Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης	19-21 Οκτωβρίου

Γ. Spotlight on Parliaments in Europe (Επικαιρότητα σε σχέση με τα κοινοβούλια της Ευρώπης)

- Αριθ. 14 - Κράτη μέλη: Δεν υπάρχουν ειδικές συνταγματικές διατάξεις για την αποχώρηση από την ΕΕ
- Αριθ. 15 Πρόσληψη μελών οικογένειας ως κοινοβουλευτικών βοηθών
- Αριθ. 16 Διάδοση της ρητορικής μίσους μέσω των κοινωνικών δικτύων
- Αριθ. 17 Μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης πλαστικών σακουλών και επιτραπέζιων σκευών μίας χρήσης
- Αριθ. 18 Ποινικές κυρώσεις στη νομοθεσία των κρατών μελών της ΕΕ για την παράτυπη είσοδο και παραμονή

ΕΘΝΙΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

Μάρτιος 2018

άμεση εκλογή

έμμεση εκλογή / διορισμός / άλλο

<p> Belgique/België/ Belgien ΒΕΛΓΙΟ</p> <p>Kamer van volksvertegenwoordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordneten-kammer 150 </p> <p>Senaat/ Sénat/ Senat 60 </p>	<p> България ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ</p> <p>Народно събрание (Narodno sabranie) 240 </p>	<p> Česká republika ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ</p> <p>Poslanecká sněmovna 200 </p> <p>Senát 81 </p>	<p> Danmark ΔΑΝΙΑ</p> <p>Folketinget 179 </p>
<p> Deutschland ΓΕΡΜΑΝΙΑ</p> <p>Deutscher Bundestag 709 </p> <p>Bundesrat 69 </p>	<p> Eesti ΕΣΘΟΝΙΑ</p> <p>Riigikogu 101 </p>	<p> Éire/Ireland ΙΡΛΑΝΔΙΑ</p> <p>Dáil Éireann 158 </p> <p>Seanad Éireann 60 </p>	<p> Ελλάδα ΕΛΛΑΔΑ</p> <p>Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300 </p>
<p> España ΙΣΠΑΝΙΑ</p> <p>Congreso de los Diputados 350 </p> <p>Senado 208 </p> <p>58 </p>	<p> France ΓΑΛΛΙΑ</p> <p>Assemblée nationale 577 </p> <p>Sénat 348 </p>	<p> Hrvatska ΚΡΟΑΤΙΑ</p> <p>Hrvatski sabor 151 </p>	<p> Italia ΙΤΑΛΙΑ</p> <p>Camera dei Deputati 630 </p> <p>Senato della Repubblica 315 </p> <p>5 </p>
<p> Κύπρος ΚΥΠΡΟΣ</p> <p>Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56 </p>	<p> Latvija ΛΕΤΟΝΙΑ</p> <p>Saeima 100 </p>	<p> Lietuva ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ</p> <p>Seimas 141 </p>	<p> Luxembourg ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ</p> <p>Chambre des Députés 60 </p>
<p> Magyarország ΟΥΓΓΑΡΙΑ</p> <p>Országgyűlés 199 </p>	<p> Malta ΜΑΛΤΑ</p> <p>Il-Kamra Tad-Deputati 67 </p>	<p> Nederland ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ</p> <p>Tweede Kamer 150 </p> <p>Eerste Kamer 75 </p>	<p> Österreich ΑΥΣΤΡΙΑ</p> <p>Nationalrat 183 </p> <p>Bundesrat 61 </p>
<p> Polska ΠΟΛΩΝΙΑ</p> <p>Sejm 460 </p> <p>Senat 100 </p>	<p> Portugal ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ</p> <p>Assembleia da República 230 </p>	<p> România ΡΟΥΜΑΝΙΑ</p> <p>Camera Deputatilor 329 </p> <p>Senat 136 </p>	<p> Slovenija ΣΛΟΒΕΝΙΑ</p> <p>Državni zbor 90 </p> <p>Državni svet 40 </p>
<p> Slovensko ΣΛΟΒΑΚΙΑ</p> <p>Národná Rada 150 </p>	<p> Suomi/ Finland ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ</p> <p>Eduskunta 200 </p>	<p> Sverige ΣΟΥΗΔΙΑ</p> <p>Riksdagen 349 </p>	<p> United Kingdom ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ</p> <p>House of Commons 650 </p> <p>House of Lords 785 </p>

RELNATPARL@EP.EUROPA.EU

WWW.EUROPARL.EUROPA.EU/RELNATPARL